

Bijlagen bij de regels

Flora en Fauna

1. Compensatieplan
 20 December 2011
 Wissing, ruimtelijke denkers

Bijlage 1, 2 en 3 van het compensatieplan te weten:

1. Masterplan Het Rijtven, MTD landschaparchitecten
2. Ecologische compensatieplan en natuurtoets, Bureau Waardenburg
3. Anterieure exploitatieovereenkomst, Stichting ORO en gemeente Deurne

Bijlage 4 van het compensatieplan ontbreekt aangezien dit het voorliggende bestemmingsplan "De Rijtse Vennen, 1e herziening (Het Rijtven)" van de gemeente Deurne betreft.

Plan

COMPENSATIEPLAN Het Rijtven DEURNE December 2011

ruimte voor ideeën

Compensatie van de
Ecologische Hoofdstructuur

ruimtelijke
denkers

wissing

Opdrachtgever	Stichting ORO
Documentnaam	Bijlage 1 789-De Rijtse Vennen-20111220-EvS-Compensatieplan.doc
Datum	20-12-2011

Compensatieplan

Het Rijtven Deurne

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
2	Artikel 4.6.....	7
3	Artikel 4.9.....	8
4	Artikel 4.11.....	10
5	Artikel 4.12.....	13
6	Conclusie.....	16

Bijlage I: Masterplan Het Rijtven

Bijlage II: Ecologische compensatieplan

Bijlage III: Anterieure exploitatieovereenkomst

Bijlage IV: Voorontwerp bestemmingsplan

1 Inleiding

Aanleiding

Woonvoorziening (Specialistisch centrum) Het Rijtven van stichting ORO huisvest thans 175 cliënten. Allen zijn zeer ernstig verstandelijk beperkt en hebben bijkomende zorgvragen zoals gedragsproblematiek, psychogeriatrische zorgvragen, psychiatrische problematiek, lichamelijk handicaps en/of medische verpleegkundige problemen. Stichting ORO heeft voor Het Rijtven een Masterplan ontwikkeld waarin gefaseerd het gehele instellingsterrein en haar huisvesting wordt herontwikkeld, gerenoveerd en/of nieuwbouw gerealiseerd wordt. De bewonersgroep zal in de eerste fase groeien van 175 naar 196 cliënten.

Het Masterplan past echter niet geheel binnen het vigerend beleid zoals vastgesteld in de Verordening ruimte. De beoogde bebouwing bevindt zich namelijk deels in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Twee bospercelen zullen daarom verwijderd worden uit de EHS. Als compensatie wordt op het terrein van Het Rijtven, in de beekzone, een nieuw stuk EHS aangelegd.

De EHS in de Verordening ruimte Noord-Brabant 2011

In de Verordening ruimte staan regels waarmee een gemeente rekening moet houden bij het ontwikkelen van bestemmingsplannen. Voor de EHS geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.

De verordening ruimte biedt echter de mogelijkheid om de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek om niet-ecologische redenen (procedure) te wijzigen. De bevoegdheid tot toepassing van deze spelregels en de daaraan gekoppelde wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur ligt bij Gedeputeerde Staten.

Op het moment dat er binnen de gemeentegrenzen aanleiding is om een van de spelregels toe te passen, kan een gemeente een verzoek tot herbegrenzing bij Gedeputeerde Staten indienen. Daarbij dient zij aan te tonen dat is voldaan aan de voorwaarden voor wijziging van de EHS zoals die zijn genoemd bij 'nee, tenzij', de saldobenadering, danwel bij een kleinschalige ingreep.

Indien Gedeputeerde Staten van mening is dat inderdaad aan de voorwaarden is voldaan en zij besluiten tot een daadwerkelijke wijziging van de begrenzing van de EHS, dient de gemeente aansluitend het beschermingsregime van de ecologische hoofdstructuur door vaststelling van het bestemmingsplan veilig te stellen.

Voorgeschiedenis

Op 6 december 2010 hebben de initiatiefnemer en de gemeente Deurne een bestuurlijk overleg gehad met de provincie Noord-Brabant, vertegenwoordigd door Gedeputeerde R. van Heugten en Regiocoördinator West-Brabant P. van de Beek. In dit overleg is gesproken over de gewenste ontwikkeling op het ORO terrein en de mogelijkheden die er zijn om dit te realiseren. De Gedeputeerde heeft aangegeven mee te willen werken aan een compensatie volgens de daarvoor geldende regels, zodat de gewenste ontwikkeling gerealiseerd kan worden. Het maatschappelijk belang en het gebrek aan alternatieve locaties is daarbij onderkend.

Op 30 maart 2011 hebben de initiatiefnemer en de gemeente Deurne een overleg gehad met een provinciaal adviseur voor Natuur en Landschap in de Peel. De voorlopige conclusie van dit gesprek was dat met inachtneming van het feit dat het hier gaat om bouwwerken t.b.v. een centrum voor zwaar geestelijk gehandicapten (een groot maatschappelijk belang) en het feit dat de aan te tasten EHS van beperkte kwaliteit, de 'compensatie' in de vorm van:

- bosaanplant na realisatie van de bebouwing,
- toevoegen en inrichten gronden rond waterloop aan EHS,
- en verhogen natuurkwaliteit langs waterloop in het Zandbos

meer dan voldoende is om te kunnen spreken van een kwalitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied.

Naar aanleiding hiervan is geadviseerd om de RO procedure, zoals bedoeld in artikel 4.9 uit de Verordening ruimte te doorlopen. Dit betreft een wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek voor kleinschalige ingrepen. Ten behoeve van deze procedure is het noodzakelijk een compensatieplan op te stellen.

Opbouw compensatieplan en werkwijze

Het compensatieplan moet voldoen aan de voorwaarden zoals beschreven in de artikelen 4.6, 4.9, 4.11 en 4.12 van de Verordening ruimte. Samengevat betreffen dit voorwaarden voor het waarborgen van:

1. landschappelijk kwaliteiten;
2. ecologische kwaliteiten;
3. financiën en afspraken over beheer;
4. juridische bescherming van de EHS.

Om deze verschillende belangen te kunnen waarborgen is er een team samengesteld uit verschillende disciplines, die elke een deel van de onderbouwing voor rekening hebben genomen. In verschillende overlegmomenten is het plan besproken vanuit de verschillende invalshoeken. Dit heeft geleid tot een afgestemd en goed doordacht plan, waar de bovengenoemde belangen in zijn gewaarborgd. De deelproducten die hieruit voort zijn gekomen zijn:

1. Waarborging voor de landschappelijk kwaliteit:
Masterplan Het Rijtven d.d. november 2011
MTD landschaparchitecten (bijlage 1)
2. Waarborging ecologische kwaliteiten
Ecologische compensatieplan en natuurtoets d.d. 22 november 2011
Bureau Waardenburg (bijlage 2)
3. Waarborging financiën en afspraken over beheer
Anterieure exploitatieovereenkomst d.d. 28 juli 2011
Stichting ORO en gemeente Deurne (bijlage 3)
4. Juridische waarborging/bescherming van de EHS
Het bestemmingsplan d.d. 20 december 2011
Wissing, ruimtelijke denkers (bijlage 4)

Bovengenoemde deelproducten vormen de bouwstenen voor het compensatieplan. In voorliggend stuk is een concrete vertaling gemaakt van deze stukken naar de specifieke voorwaarden waaraan het compensatieplan moet voldoen. Dit stuk dient hiermee als de beschrijving, zoals genoemd in Artikel 4.6, die dient te worden overlegt aan Gedeputeerde Staten en als onderbouwing voor de in artikel 4.9 opgenomen voorwaarden waaronder herbegrenzing mogelijk is.

2 Artikel 4.6.

Wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek om niet-ecologische redenen (procedure)

Verordening ruimte:	1. De gemeenteraad kan Gedeputeerde Staten verzoeken om de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur te wijzigen onder toepassing van de artikelen 4.7, 4.8 of 4.9.
Onderbouwing Het Rijtven:	De beoogde ontwikkeling voor Het Rijtven betreft een kleinschalige ingreep. De gemeenteraad verzoekt Gedeputeerde Staten om een wijzigingen van de begrenzing onder toepassing van artikel 4.9
Verordening ruimte:	2. Het voornemen om een verzoek te doen, als bedoeld in het eerste lid, maakt onderdeel uit van de voorbereiding van een bestemmingsplan, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet, waarbij in dat bestemmingsplan de volgende twee gebiedsaanduidingen worden opgenomen: a. gebiedsaanduiding: overig – verwijderde ehs; b. gebiedsaanduiding: overig – toegevoegde ehs.
Onderbouwing Het Rijtven:	Voor Het Rijtven is een bestemmingsplan in voorbereiding. De aangegeven gebiedsaanduidingen zijn opgenomen op de kaart.
Verordening ruimte:	3. Een verzoek, als bedoeld in het eerste lid, wordt onverwijld na afloop van de terinzagelegging, bedoeld in artikel 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht, bij Gedeputeerde Staten ingediend en gaat vergezeld van een beschrijving waaruit blijkt dat is voldaan aan de in artikel 4.7, artikel 4.8 of artikel 4.9 opgenomen voorwaarden waaronder herbegrenzing mogelijk is en, in voorkomend geval, van naar voren gebrachte zienswijzen.
Onderbouwing Het Rijtven:	Dit stuk dient als de beschrijving en zal bij het verzoek tot wijziging van de begrenzing worden gevoegd.
Verordening ruimte:	4. Gedeputeerde Staten beslissen binnen vier weken na ontvangst van een verzoek, als bedoeld in het eerste lid.
Verordening ruimte:	5. Gedeputeerde Staten wijzigen de begrenzing van bestaand stedelijk gebied, groenblauwe mantel, beheergebied ecologische hoofdstructuur of agrarisch gebied voor zover nodig door een wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op grond van het vierde lid.
Verordening ruimte:	6. Een bestemmingsplan ten behoeve waarvan de gemeente een verzoek om wijziging van de begrenzing heeft gedaan, wordt vastgesteld nadat Gedeputeerde Staten hebben besloten tot wijziging van de begrenzing.

3 Artikel 4.9

Wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek voor kleinschalige ingrepen

Dit artikel beschrijft een uitzondering op het principe dat geen inbreuk is toegestaan op de wezenlijke waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur en richt zich op kleinschalige uitzonderingsgevallen. Deze uitzondering is zeer zeker niet bedoeld om het beschermingsregime van de ecologische hoofdstructuur te omzeilen. Vandaar dat ook de voorwaarde is geformuleerd dat enkel sprake kan zijn van herbegrenzing indien een versterking van ecologische hoofdstructuur ontstaat. Dit kan bijvoorbeeld zijn doordat er knelpunten worden opgelost of een kwaliteitsverbetering ontstaat, naast de verplichte compensatie.

Verordening ruimte: 1. Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur wijzigen ten behoeve van een individuele, kleinschalige ingreep die leidt tot een versterking van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied.

Onderbouwing Het Rijtven: De ontwikkeling zoals beschreven in het Masterplan betreft een kleinschalige ingreep. Hierover is overeenstemming met de provincie. De ingreep leidt tot een versterking van de EHS op het terrein van Het Rijtven door compensatie elders op het terrein.

Verordening ruimte: 2. Een wijziging van de begrenzing, als bedoeld in het eerste lid, kan slechts plaatsvinden indien uit het verzoek van de gemeente om herbegrenzing blijkt dat:

a. de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied;

Onderbouwing Het Rijtven: Het functioneren van de EHS gaat nauwelijks achteruit. Dit komt doordat de huidige ecologische kwaliteit van de bospercelen vrij laag is en de verstoring ook nu al hoog. Het bos met de nieuwe bebouwing valt weliswaar in de toekomstige situatie buiten de EHS, maar blijft een nagenoeg even grote rol spelen voor bosvogels en eekhoorn. Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets (bijlage 2).

Verordening ruimte: b. de voorgestelde ingreep leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het desbetreffende gebied;

Onderbouwing Het Rijtven: Met de inrichting van de toegevoegde EHS in de beekzone (flauwe oevers, enkele poelen en beheer als bloemrijk grasland) wordt de kwaliteit van de EHS aanmerkelijk verhoogd. De totale kwaliteit van de EHS ter plaatse wordt hiermee hoger dan in de huidige situatie. Wanneer op termijn de tweede fase wordt gerealiseerd wordt de ecologische waarde van het geheel nogmaals substantieel verhoogd. Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets (bijlage 2).

Aanvullend op deze kwalitatieve compensatie heeft de gemeente heeft het voornemen om de beek in het bos, ten westen van het plangebied kwalitatief te verbeteren. Hierdoor wordt de kwaliteit van de EHS ter plekke in zijn totaliteit aanzienlijk verbeterd.

Verordening ruimte: c. de voorgestelde ingreep is onderbouwd met een afweging van alternatieven;

Onderbouwing Het Rijtven: Er is geen alternatief voor de ingreep van de ontwikkeling van de noordzone van Het Rijtven.

In deze noordzone is de doelgroep SGEVG (Sterk Gedragsgestoord Ernstig Verstandelijk Gehandicapt) gehuisvest. De doelgroep laat zich het best omschrijven als: cliënten die een laag verstandelijk niveau hebben (IQ range 20 – 40, vergelijkbaar met een verstandelijke leeftijd van 18 maanden) met zeer ernstige bijkomende problematiek zoals: psychiatrische ziektebeelden, autisme en aan autisme verwante ziektebeelden, epilepsie en communicatieve beperkingen. De SGEVG cliënten hebben sterke behoefte aan structuur, duidelijkheid, veiligheid, bescherming, dosering van prikkels, voorspelbaarheid en permanente toezicht.

Vanuit de cliënten, hun specifieke zorgvraag en vrijheidsbevordering is de visie “Wonen in het bos” ontstaan en derhalve is voor de huisvesting van deze cliënten bewust voor de Noordzone gekozen. Op deze plaats kan een woon- en leefomgeving worden gecreëerd, die voor deze doelgroep de benodigde rust, veiligheid,

structuur en privacy oplevert.

Landschappelijk gezien en vanwege het huidige aantal cliënten en de benodigde uitbreiding zijn deze uitgangspunten niet haalbaar in omvang gereduceerde Noordzone. Elk ander zonegebruik leidt tot zeer ernstige verschraving van deze visie en maakt het tevens onmogelijk deze nieuwe zone voldoende te beveiligen. Zoals de Noordzone nu is gepland in het Masterplan (bij volledig gebruik) kunnen de uitgangspunten op een verantwoorde manier worden ingevuld en kan deze Noordzone vrijheidsbevorderend worden genoemd voor deze doelgroep en zal dien tengevolge een belangrijke verbetering betekenen van hun leefmilieu. Hierdoor zal hun gedrag verbeteren en kan hun problematiek aanmerkelijk verminderen.

In organisatorische zin leidt deze uitbreiding van deze specifieke doelgroep tot positieve effecten in de zin van maatschappelijk belang (wachtlijstreductie) en werkgelegenheid door verruiming van aantal cliënten en de nieuwbouw.

Verordening ruimte: d. de voorgestelde ingreep vergezeld gaat van zodanige maatregelen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;

Onderbouwing Het Rijtven: De landschappelijke en natuurlijke inpassing is door MTD en BuWa zorgvuldig onderzocht.

In de noordzone zullen volgens de huidige plannen 42 bomen worden gekapt en 70 bomen worden geplant. De keuze van de nieuw te planten bomen is gericht op beuken en haagbeuken, deze boomsoorten zijn in staat onder schaduwdruk op te groeien en bieden voor bijvoorbeeld vogels en eekhoortjes goede nest en broedgelegenheid.

Momenteel loopt de Rijtvense loop, in de Beekdalzone, in een strakke gecultiveerde lijn. In het plan krijgt de Rijtvense loop een natuurlijker karakter en meer ruimte voor flauwe oevers. Tevens worden er poelen en struwelen aangelegd en de aangrenzende bossen en graslanden krijgen een natuurlijk beheer.

Verordening ruimte: e. de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken maatregelen en de monitoring daarvan zijn verzekerd;

Onderbouwing Het Rijtven: Stichting ORO is eigenaar en beheerder. Stichting ORO beheert al sinds jaar en dag een veel groter EHS gebied en heeft dus de ervaring dit op een goede wijze te doen. Zie ook artikel 13, 14, 15 en 16 van bijlage 3.

Verordening ruimte: f. is verzekerd dat de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken maatregelen niet zijn gefinancierd uit de reguliere middelen die beschikbaar zijn op grond van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer Noord-Brabant en de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord-Brabant;

Onderbouwing Het Rijtven: De ontwikkeling vindt plaats vanuit volledig eigen middelen van Stichting ORO.

Verordening ruimte: g. wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken, bedoeld in artikel 4.11.

Onderbouwing Het Rijtven: Zie hoofdstuk 4 van deze notitie

4 Artikel 4.11

Regels inzake compensatieplan

Verordening ruimte: 1. Een verzoek, als bedoeld in de artikelen 4.7, 4.8 en 4.9, alsmede een bestemmingsplan, als bedoeld in artikel 4.2, vierde lid, gaat vergezeld van een compensatieplan.

Onderbouwing Het Rijtven: Het betreft een compensatieplan als bedoeld in artikel 4.9 alsmede een bestemmingsplan (zie bijlage 4).

Verordening ruimte: 2. Een compensatieplan omvat ten minste:

- a. het netto verlies aan ecologische waarden en kenmerken dat optreedt;
- b. de wijze waarop het netto verlies, genoemd onder a, wordt gecompenseerd;

Toelichting op artikel: Het compensatieplan gaat in op de aantasting van de ecologische waarden en kenmerken, waarbij exact bepaald wordt welke natuurtype aangetast wordt en welke oppervlakte en natuurkwaliteiten hierbij verloren gaan, inclusief de gevolgen van versnippering en verstoring. Het plan geeft aan waar de compensatie plaatsvindt, welke natuurbeheertype wordt gerealiseerd en hoe het ontwikkelingsbeheer plaatsvindt.

Onderbouwing Het Rijtven: Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets (bijlage 2, H3.4).

Verordening ruimte: c. de ruimtelijke begrenzing van het te compenseren gebied en de compensatie;

Toelichting op Artikel: Het betreft de concrete oppervlakte natuurwaarden welke tenietgaat als gevolg van de aantasting en het compensatiegebied).

Onderbouwing Het Rijtven: De concrete oppervlakken van het te compenseren gebied en de compensatie zijn aangeduid op de bestemmingsplankaart. Dit betreft een verlies van 9.011 m2 verlies van beheertype 'droog bos met productie'. In het plangebied is een langs de beek een areaal beschikbaar van in totaal 13.300 m2 voor compensatie van het verlies aan EHS.

Verordening ruimte: d. de kwaliteit en kwantiteit van de compensatie;

De kwaliteit omvat zowel de tijd welke een natuurtype nodig heeft om tot optimale kwaliteit te komen als de functie welke het natuurtype heeft binnen het lokale ecosysteem. In de natuur is sprake van complexe natuurlijke processen en verbanden. De bijdrage die een gebied levert aan instandhouding van natuurlijke processen en verbanden noemen we de functionaliteit. Het gaat dan over (landschaps)structuren, biotische- en abiotische omstandigheden. De kwantiteit betreft zowel de oppervlakte van het aangetaste gebied, de toeslag, als de oppervlakte die als gevolg van de invloed en uitstraling van de aantasting niet meer optimaal kan functioneren. Dit laatste is onder andere aantasting van oppervlakte door geluidsoverlast, verlichting, versnippering en verstoring. Bepaling van deze oppervlakte is maatwerk.

Onderbouwing Het Rijtven: Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets (bijlage 2).

Verordening ruimte: e. de termijn van uitvoering

Toelichting op artikel: In een tijdschema dat deel uitmaakt van de uitvoeringsovereenkomst leggen partijen vast wanneer met de uitvoering van de compensatie wordt begonnen en wanneer deze dient te zijn afgerond. In artikel 4.12, zevende en achtste lid, wordt nader ingegaan op de voorwaarden met betrekking tot deze termijn.

Onderbouwing Het Rijtven: Zie anterieure overeenkomst (bijlage 3) waarin verantwoordelijkheid en tijd zijn geregeld en daarmee bij initiatiefnemer ligt. Deze heeft ook een maatschappelijk en cliëntbelang (bewoners, bezoekers) om het gebied op goede en verantwoorde wijze in stand te houden en te beheren.

Planning Stichting ORO voor de realisatie van projecten¹:

Stap 1. Bouw Noordzone gereed in 2013

Stap 2. Beekdal fase 1 gereed in 2013

Stap 3. Bouw Middenzone gereed in 2014

Stap 4. Renovatie/sloop oude gebouwen rond beekdal gereed 2015

Stap 5. Beekdal fase 2 gereed in 2015

¹ E.e.a. afhankelijk van eventuele politieke besluitvorming en wijzigingen

Verordening ruimte:	f. de inhoud en realisatie van de voorgenomen mitigerende en compenserende maatregelen; <i>Mitigeren houdt in dat nadelige effecten op de locatie van de aantasting worden beperkt. Dit kan gebeuren door een natuurvriendelijke inrichting, landschappelijke inpassing, planning van de werkzaamheden in het juiste seizoen en dergelijke. Voorbeelden van mitigerende maatregelen zijn onder andere geluidschermen, wildviaducten, dassentunnels, de aanleg van beplanting, wijzigingen van grondwaterstand en aanleg van verbindingzones.</i>
Onderbouwing Het Rijtven:	Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets (bijlage 2).
Verordening ruimte:	g. een beschrijving van het reguliere beheer en het ontwikkelingsbeheer, een en ander onder toepassing van artikel 4.12. <i>Hiermee worden bedoeld het beheer in de eindfase, dus als de compensatiedoelen zijn gerealiseerd, en het beheer in de overgangsfase, waarin de compenserende maatregelen uitgevoerd worden. Verder moet worden gegarandeerd dat het beheer op een kwalitatief juiste wijze zal worden uitgevoerd. Dit kan zowel gebeuren door een instantie als door een particuliere terreinbeheerder.</i>
Onderbouwing Het Rijtven:	De Stichting ORO beheert al ruim 25 jaar gebieden behorende tot de EHS. Dit betekent dat zij een ruime ervaring heeft met beheer van EHS-gebied. Aangezien de ontwikkelingen op het terrein tot doel hebben dat de Stichting ORO voor lange tijd haar activiteiten hier continueert, staat zij ook borg voor een duurzaam beheer van het nieuwe EHS-gebied voor de lange termijn. Hiermee wordt voldaan aan de duurzaamheidseis.
Verordening ruimte:	3. Het compensatieplan wordt opgenomen als onlosmakelijk onderdeel van een bestemmingsplan, als bedoeld in artikel 4.2, vierde lid en artikel 4.6, tweede lid.
Onderbouwing Het Rijtven:	Gezien de grote samenhang tussen het aantastende en het compenserende bestemmingsplan is een optimale afstemming bereikt door deze plannen in één bestemmingsplan te bundelen. Het compensatieplan zal als onlosmakelijk onderdeel van het bestemmingsplan worden opgenomen.
Verordening ruimte:	4. De uitvoering van het compensatieplan wordt vastgelegd in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de initiatiefnemer en de gemeente waarin: a. rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen zijn vastgelegd; <i>Om de feitelijke uitvoering van de compensatie te garanderen wordt een juridisch bindende privaatrechtelijke overeenkomst gesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Hierin wordt vastgelegd dat de initiatiefnemer zorgdraagt voor de uitvoering van de compensatie conform de afspraken die zijn gemaakt in het compensatieplan, onder andere over de realisatietermijn, de financiële zekerheid in de vorm van een bankgarantie. Voor de uitvoering kan geen gebruikgemaakt worden van een subsidieregeling. Overigens kan voor het beheer onder omstandigheden wel beroep worden gedaan op een subsidieregeling.</i>
Onderbouwing Het Rijtven:	Dit is geregeld in de anterieure overeenkomst (bijlage 3).
Verordening ruimte:	b. een financiële onderbouwing is vastgelegd waaruit blijkt dat de uitvoering van de compensatiemaatregelen is zeker gesteld en niet wordt gefinancierd uit middelen die beschikbaar zijn op grond van een subsidieregeling;
Onderbouwing Het Rijtven:	Dit is geregeld in de anterieure overeenkomst (bijlage 3).
Verordening ruimte:	c. een boeteclausule is opgenomen die van toepassing is bij het niet, niet tijdig of onvolledig uitvoeren van de compensatie. <i>In de overeenkomst wordt een boeteclausule opgenomen om een tijdige en volledige compensatie te waarborgen. De clausule legt het bedrag vast dat de initiatiefnemer moet betalen als de realisatietermijn die is vastgelegd in de compensatieovereenkomst is verlopen en de compensatie niet of niet volledig heeft plaatsgevonden. De boeteclausule treedt automatisch in werking na verstrijken van deze termijn.</i>
Onderbouwing Het Rijtven:	Er is een boeteclausule opgenomen in de anterieure overeenkomst Artikel 15.
Verordening ruimte:	5. Voor het verschuldigd zijn van de boete bedoeld in het vierde lid is geen ingebrekestelling nodig.
Onderbouwing Het Rijtven:	Dit is geregeld in de anterieure overeenkomst (bijlage 3).
Verordening ruimte:	6. Het boetebedrag wordt gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de geformuleerde compensatietaakstelling. Het boetebedrag is op het moment van vaststelling ten minste gelijk aan 150% van alle directe en indirecte kosten die samenhangen met de betrokken compensatie. <i>Het boetebedrag is minimaal 150% van alle met de compensatie samenhangende directe en indirecte kosten. Het boetebedrag bestaat zowel uit een dekking van alle kosten (100%) als uit een boete om correcte nakoming te stimuleren (50%). Onder directe en indirecte kosten worden in ieder geval verstaan: grondverwervingskosten, inrichtingskosten, kosten van beheer van de gerealiseerde nieuwe natuur-, bos- en/of landschapswaarden gedurende de eerste vijf jaar na voltooiing van de aanleg en alle overheadkosten (onder andere</i>

planvormings-, voorbereidings-, directie-, toezichts-, administratie-, communicatie- en voorlichtingskosten en kosten van vergunningen). Het bedrag wordt berekend op het moment dat de realisatietermijn is verstreken, om te waarborgen dat het bedrag voldoende is om in de compensatie te voorzien.

Onderbouwing Het Rijtven: **Niet van toepassing**

5 Artikel 4.12

Voorwaarden aan compensatie

- Verordening ruimte: 1. Door compensatie mag geen netto verlies ontstaan aan ecologische waarden en kenmerken van het desbetreffende gebied in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.
- Doel van de compensatie is het terugbrengen van verloren gegane natuurwaarden en potenties tot ontwikkeling van natuurwaarden, zodanig dat per saldo geen nettoverlies aan waarden voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang resteert. Voordat compensatie aan de orde is dienen eerst mitigerende maatregelen te worden uitgevoerd. Alleen het verlies aan waarden dat resteert na genomen mitigerende maatregelen dient te worden gecompenseerd.*
- Onderbouwing Het Rijtven: [Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets \(bijlage 2\).](#)
- Verordening ruimte: 2. Compensatie:
- a. vindt plaats aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied, met dien verstande dat een duurzame situatie ontstaat;
- Compensatie is gericht op een duurzame instandhouding en ontwikkeling van de kwaliteit van natuur binnen de EHS. De compensatie dient bij voorkeur plaats te vinden in de nabijheid van de aantasting. Eventueel mag ook op afstand van de aantasting worden gecompenseerd indien dit leidt tot robuustere structuren. Het compensatiegebied grenst dan vaak aan te ontwikkelen natuurgebieden of aan bestaande natuurgebieden. Daadwerkelijke natuurontwikkeling in deze compensatiegebieden past daardoor goed in het streven om te komen tot robuustheid in groene structuren. Bij fysieke compensatie kan onteigening aan de orde zijn. Voor gebieden in en buiten de EHS die zijn aangemeld c.q. aangewezen als gebieden in de zin van de Vogel- en Habitatrichtlijnen, gelden enkele scherpere eisen conform de bepalingen uit de richtlijnen. Indien volledige fysieke compensatie binnen de gestelde termijn onmogelijk is, wordt onderzocht of een deel van de benodigde fysieke compensatie wel gerealiseerd kan worden. Voor het overblijvende deel wordt dan financiële compensatie verlangd. Voor watergebieden zal, indien fysieke compensatie niet mogelijk is, compensatie bij voorkeur gezocht worden in het opwaarderen van de natuurkwaliteit of de ecologische samenhang van de rest van het watergebied.*
- Onderbouwing Het Rijtven: [Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets \(bijlage 2\).](#)
- Verordening ruimte: b. vindt plaats door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden of fysieke compensatie op afstand van het gebied, indien fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het gebied niet mogelijk is;
- Onderbouwing Het Rijtven: [Zie Ecologische compensatieplan en natuurtoets \(bijlage 2\).](#)
- Verordening ruimte: c. kan plaatsvinden in de niet gerealiseerde delen van de ecologische hoofdstructuur.
- Het is ecologisch van groot belang dat de EHS zo snel mogelijk robuust wordt gerealiseerd. Omdat de financiële middelen voor de EHS ontoereikend kunnen zijn is compensatie in de EHS mogelijk. Daarom is onder c bepaald dat compensatie ook kan plaatsvinden in de nog niet gerealiseerde delen van de EHS.*
- Onderbouwing Het Rijtven: [Niet van toepassing](#)
- Verordening ruimte: 3. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde areaal waarbij een toeslag op de omvang van het vernietigde areaal wordt berekend, zowel in oppervlak, als in budget, te onderscheiden in de volgende categorieën:
- a. natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
- b. tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
- c. tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
- d. bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk.
- Om in geval van compensatie de samenhang in de EHS te waarborgen en dezelfde ecologische kwaliteit te realiseren kan het nodig zijn om het areaal dat verloren gaat te compenseren met een groter areaal. Hierbij is de tijd van belang welke een natuurstype nodig heeft om tot optimale kwaliteit te komen en de functie welke het natuurstype heeft binnen het lokale ecosysteem. De compensatie van dit kwaliteitsverlies houdt er dan rekening mee dat er een periode moet worden overbrugd waarin de waarden van het compenserende gebied zich kunnen ontwikkelen tot het kwaliteitsniveau dat verloren is gegaan. De bepaling van de toeslag wordt uitgedrukt in extra te compenseren oppervlakte natuur en een budget. Het budget komt ten laste van de initiatiefnemer en bestaat uit de extra beheerskosten tijdens de periode van het ontwikkelingsbeheer. De vaststelling van het budget is maatwerk. Als algemene vuistregel kan worden uitgegaan van extra beheerskosten van minimaal 1 à 2 keer de normkosten voor het betreffende natuurdoeltype.*

	<i>De initiatiefnemer zorgt er tevens voor dat vergoeding van de reguliere beheerskosten voor een periode van 25 jaar gewaarborgd is, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat het compensatiegebied in aanmerking komt voor beheersubsidie. Uiteraard is ingeval van compensatie het vereiste van kwaliteitsverbetering van het landschap zoals geregeld in artikel 2.2 niet van toepassing.</i>
Onderbouwing Het Rijtven:	Compensatie is nodig voor het verlies van de volgende natuurwaarden: - 9.011 m2 verlies van beheertype 'droog bos met productie'. In verband met de ontwikkeltijd van dit beheertype (25 - 100 jaar) geldt, in geval van kwantitatieve compensatie, hiervoor een kwaliteitstoeslag van 2/3 van dit oppervlak (Beleidsregel natuurcompensatie Noord-Brabant, 2005). Dit betekent dat voor een kwantitatieve compensatie een oppervlakte nodig is van in totaal 15.018 m2. Het compensatiebeginsel geeft verder aan dat indien kwantitatieve compensatie niet (volledig) mogelijk is er vervolgens ook gekeken mag worden of er een kwalitatieve compensatie mogelijk is. In het plangebied en in de omgeving ervan is een dergelijke oppervlakte niet voor compensatie beschikbaar. In het plangebied is een langs de beek een areaal beschikbaar van in totaal 13.300 m2 voor compensatie van het verlies aan EHS. Dat betekent dat er een tekort is van 1.718 m2. Langs de beek zijn ecologische kwaliteiten te realiseren met een aanmerkelijk hogere waarde dan het bos dat verloren gaat. Door deze duidelijke kwaliteitsimpuls kan de kwantitatieve compensatie die hier wordt beoogd ook gezien worden als een kwalitatieve compensatie. In dat geval kan de Provincie Noord-Brabant volgens het huidige compensatiebeginsel beslissen dat een volledige kwantitatieve compensatie niet nodig is.
Verordening ruimte:	4. Ingeval van compensatie is het vereiste van kwaliteitsverbetering van het landschap, bedoeld in artikel 2.2, niet van toepassing.
Onderbouwing Het Rijtven:	Niet van toepassing
Verordening ruimte:	5. De uitvoering van het compensatieplan start uiterlijk op het moment van voltooiing van de aantasting en wordt op zo kort mogelijke termijn daarna, doch uiterlijk binnen vijf jaar, afgerond. In de overeenkomst, bedoeld in artikel 4.11, vierde lid, kan hiervan, afhankelijk van de zwaarte van het compensatieplan, gemotiveerd worden afgeweken met een uitloop van ten hoogste tien jaar. <i>De uitvoering van het compensatieplan dient uiterlijk op het moment van voltooiing van de aantasting gestart te zijn en wordt op zo kort mogelijke termijn daarna, doch uiterlijk binnen vijf jaar afgerond. In de hiervoor bedoelde overeenkomst kan hiervan, afhankelijk van de zwaarte van het compensatieplan, gemotiveerd worden afgeweken met een uitloop van ten hoogste tien jaar. In afwijking hiervan dient ingeval de aantasting direct het leefgebied van een bedreigde soort ernstig en onomkeerbaar aantast, er eerst voor te worden gezorgd dat een vervangende en door de soort in gebruik genomen biotoop beschikbaar is, voordat met de aantastende ingreep mag worden gestart.</i>
Onderbouwing Het Rijtven:	Zie ook artikel 4.11.1.e
Verordening ruimte:	6. In afwijking van het zevende lid, wordt indien sprake is van een aantasting van bedreigde soorten of hun leefgebied, de uitvoering van het compensatieplan afgerond op het moment dat de aantasting daadwerkelijk start.
Onderbouwing Het Rijtven:	Niet van toepassing. Er zijn geen bedreigde soorten in het gebied.
Verordening ruimte:	7. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald aan de hand van de volgende kostenelementen: a. kosten van aanschaf van vervangende grond op dezelfde plaats; b. kosten van basisinrichting; c. kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd. <i>Uitgangspunt van compensatie is dat fysieke compensatie plaatsvindt. De natuur is niet gebaat bij een financiële afkoop, maar bij de realisatie van nieuwe (compenserende) natuur. Financiële compensatie is mogelijk, maar hiervoor geldt een zware bewijslast. De initiatiefnemer moet in het compensatieplan duidelijk aantonen waarom fysieke compensatie onmogelijk is. De financiële compensatie bestaat uit grondverwervingskosten, inrichtingskosten, kosten van beheer van de gerealiseerde nieuwe natuur-, bos-, en/of landschapswaarden gedurende de eerste vijf jaar na voltooiing van de aanleg en alle overheadkosten. Voor Vogel- en Habitatrichtlijngebieden is financiële compensatie niet mogelijk. Als een ingreep significant effect heeft op deze gebieden is men verplicht vooraf en tijdig vervangende natuur aan te leggen op een zodanige wijze dat de samenhang van Natura 2000 niet in gevaar komt.</i>
Onderbouwing Het Rijtven:	De ontwikkeling vindt plaats vanuit volledig eigen middelen van Stichting ORO.

- Verordening ruimte: 8. De financiële compensatie wordt gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de in het compensatieplan geformuleerde compensatietaakstelling.
- De financiële compensatie wordt in de vorm van een bankgarantie of gelabeld fonds in de provinciale compensatievoorziening vastgezet. Bij de uitvoering van de compensatietaakstelling dient tevens de vergoeding van reguliere beheerkosten gewaarborgd te zijn, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat het compensatiegebied in aanmerking komt voor beheersubsidie.*
- Onderbouwing Het Rijtven: **Niet van toepassing**

6 Conclusie

Met dit compensatieplan en de daarbij behorende bijlagen kan geconcludeerd worden dat de EHS die verdwijnt slechts een geringe kwaliteit heeft en dat met de compensatie de ecologische kwaliteit ten minste blijft gehandhaafd. Rondom het beekdal zal een kwalitatieve verbetering plaatsvinden. Stichting ORO is reeds beheerder van een groter deel van de EHS en doet dit al jaar en dag naar behoren. De toegevoegde EHS is eveneens in eigendom van de stichting en zal ook door ORO worden beheert.

Bijlage 1: Masterplan Het Rijtven

HET RIJTVEN DEURNE

LANDSCHAPPELIJK / STEDEBOUWKUNDIG MASTERPLAN

In opdracht van stichting ORO

MTD landschapsarchitecten,
Projectleider: Ruud Dubbeld

's-Hertogenbosch, november 2008

Betreft: selectie uit masterplantekst ten behoeve van compensatieplan
(november 2011)

De ruimtelijke component van het masterplan kent twee schaalniveaus.

1. Het Rijtven in z'n omgeving, hierbij is met name de inpassing van het Rijtven in relatie tot de overige ontwikkelingen binnen het kader van het bestemmingsplan de Rijtse Vennen van belang.

2. De stedenbouwkundige en landschappelijke opzet van Het Rijtven zelf.

Het landschap en de (potentiële) kwaliteiten hiervan vormen de dragers van het concept voor de herontwikkeling van Het Rijtven.

Met de herontwikkeling van Het Rijtven zijn nadrukkelijk de relaties met de omgeving gezocht. Het Rijtven dient zich op vanzelfsprekende wijze te voegen naar het landschap en de omgeving. Met name de relatie met het toekomstige woongebied de Rijtse Vennen vraagt om een integrale landschappelijke benadering.

Binnen Het Rijtven worden een drietal deelgebied onderscheiden geënt op de aanwezige en potentiële landschappelijke kwaliteiten.

Deelgebieden

De volgende deelgebieden worden onderscheiden; deelgebied bos, deelgebied beek en deelgebied boomweide.

De deelgebieden hebben elk een eigen identiteit welke voortkomt uit de landschappelijke gegevens. Deze benadering biedt niet alleen mogelijkheden voor een gedifferentieerde openbare ruimte maar biedt ook kansen om in de stedenbouwkundige en architectonische uitwerkingen te reageren op het landschap.

Boomweide;

Het hart van het huidige terrein van Het Rijtven vormt de basis van deelgebied boomweide. De Biekorf krijgt hierin een prominente rol. Het huidige gebouw zal worden gerenoveerd en aan de zuid- en/of westzijde kan een nieuwbouwvleugel gebouwd worden. De Biekorf komt in de nieuwe situatie op een prominente centrale plek in het plangebied Rijtse Vennen te liggen. Het gebouw krijgt een centrumfunctie voor zowel het Rijtven als het woongebied de Rijtse Vennen. Aan de zuidzijde van de Biekorf komt een centraal ontvangstplein te liggen.

Het beeld van de boomweide sluit aan bij de huidige verschijningsvorm van het terrein. Fraaie volgroeide solitair en boomgroepen in het gras. Voorgesteld wordt om een aantal bestaande wegen af te waarderen naar parkpaden om zodoende de doorsnijdingen te minimaliseren.

De boomweide kan doorgetrokken worden tot zuidelijk van het laantje van de Rijtvense weg. Hiermee ontstaat er een feitelijk een parkstrook tussen de het woongebied de Rijtse vennen en het terrein van Het Rijtven. Deze parkstrook kan evenals de Biekorf een gemeenschappelijke functie vervullen. De parkstrook geeft tevens een instrument om het nieuwe woongebied en Het Rijtven, twee gebieden met uiteenlopende functies en verschijningsvormen, op een vanzelfsprekende manier naast elkaar te leggen.

Bos;

Het deelgebied bos beslaat het noordelijke en westelijk deel van het terrein.

In de noordoosthoek ligt de Bussel, De situatie rond de Bussel zal niet wezenlijk veranderen. Cliënten die hier gehuisvest zijn verdragen weinig prikkels, voldoende afstand tot overige bebouwing en activiteiten op het terrein is daarom wenselijk. Aan de westzijde van de Bussel is ruimte voor een nieuw gebouw, qua functie gerelateerd aan de Bussel.

Aan de westzijde van het deelgebied bos zijn een vijftal nieuwe bouwkvavels voorzien. Hier kunnen clustertjes met boswoningen gebouwd worden. De woningen krijgen hun adres aan de westelijk gelegen weg. Aan de oostzijde wordt ruimte in het bos gemaakt voor terrassen, tuinen en licht.

De huidige kinderboerderij en moestuin blijft gehandhaafd op de locatie. Tevens wordt voorgesteld de speeltuin, welke nu wat afzijdig in het bos ligt, de verplaatsen richting de moestuin en kinderboerderij. Hiermee ontstaat een aaneengesloten strook met functies in de bosschil. Ook worden er paden aangelegd tussen de woningen in oost-west richting om de toegankelijkheid en de levendigheid van het gebied te vergroten.

Beek;

Het deelgebied beek omvat een brede zone aan weerszijde van de Rijtvense loop.

De Rijtvense loop krijgt brede flauwe oevers welke worden ingericht als bloemrijke hooilanden met verspreid staande bomen. Hiermee ontstaat een op en parkachtig landschap dat aansluit bij de inrichting van de beekzone in het woongebied de Rijtse Vennen. Om het continue karakter te versterken wordt voorgesteld om ook de beekloop in het Zandbos mee te nemen in de herinrichting.

Langs de beek kan een recreatieve route aangelegd worden welke aansluit op de routing van het beekpark in het woongebied.

Aan de zuidzijde van de beek word vijf wooneenheden voorgesteld, deze beekwoningen staan vrij autonoom in de beekzone. De beek zelf vormt een mooie natuurlijke barrière naar het meer centrale deel van het terrein, waarmee beschermd wonen hier goed mogelijk is.

Naast de ruimtelijke zonering in drie deelgebieden, waarbij de bebouwingstypologie een nauwe relatie heeft met het landschap, bevindt zich centraal op het terrein een cluster van bebouwing. De bouwblokken hebben allemaal een gemeenschappelijke functies zoals dagbesteding, dagbehandeling, facilitaire diensten en staf. Een deel van de gebouwen is bestaand en een deel is nieuw. Met name op de kop van het cluster, richting de Rijtvense loop liggen kansen. Momenteel staat hier het zwembad, dat in de huidige situatie nauwelijks een relatie aangaat met de omgeving. Op termijn zou dit gebouw gerenoveerd of gesloopt kunnen worden waarmee een meer representatief gebouw op deze strategische plek in het plan kan komen.

zonering zorg

Om tegemoet te komen aan de specifieke eisen welke gesteld worden aan de diverse vormen van zorg wil de stichting ORO binnen Het Rijtven een zonering tot stand brengen voor de verschillende doelgroepen.

- Veilig wonen aan de rustige noordkant voor verstandelijk gehandicapte cliënten die extra aandacht behoeven vanwege hun gedrag;
 - Begeleid wonen in het middengebied voor verstandelijk gehandicapte cliënten of zeer ernstig verstandelijk gehandicapte cliënten;
 - Beschermd wonen in het zuidelijk deel voor oudere cliënten met een functiebeperking.
- Het masterplan biedt mogelijkheden deze zonering te realiseren. Door het zwaartepunt van activiteit op het terrein te verplaatsen naar het zuiden (Westelijk en Zuidelijk van de Biekorf) kan de noordzijde van het terrein, rond de Bussel, worden ontzien. Daarnaast bieden zowel de boswoningen als de beekwoningen mogelijkheden tot beschermd wonen.

2

BEELDKWALITEIT

Bebouwingstypologieën

Binnen het beeldkwaliteitsplan de Rijtse Vennen, dat als paragraaf aan het bestemmingsplan is toegevoegd, wordt de ambitie voor de bebouwing en openbare ruimte van het gebied neergelegd.

Hoofdpunten van het beeldkwaliteitsplan met betrekking tot het Rijtven zijn;

- Een vitaal, veilig en duurzaam functionerend 'zorgpark' Het Rijtven;
- De vormgeving van een goede overgang tussen de woonbuurt en het zorgpark.

Met betrekking tot de stedenbouwkundige opzet en de architectonische uitwerking hiervan wordt gestreefd naar een informele opzet waarbij ruimte is voor diversiteit in bebouwingstypologie. De bebouwing dient zich alzijdig oriënteren zodat er geen onwenselijke achterkantsituaties ontstaan.

De diversiteit aan bebouwing wordt door een eenduidig materiaal- en kleurgebruik op elkaar afgestemd. Hiermee wordt toch een zekere eenheid verkregen. Voorgesteld wordt gebruik te maken van natuurlijke en duurzame materialen zoals baksteen, hout, leien, keramische dakpannen, natuursteen en glas. In kleurgebruik wordt voor de gevels slechts gebruikgemaakt van aardetinten van helder rood, roodbruin, bruin tot zwart. Als afwisseling op deze basiskleuren wordt incidenteel wit toegepast.

Met name voor de stedenbouwkundige uitwerking van de boswoningen en de beekwoningen wordt in dit masterplan, aanvullend op het beeldkwaliteitsplan de Rijtse Vennen, een voorstel gedaan voor een bebouwingstypologie geënt op de landschappelijke karakteristieken. De voorstellen dienen gezien te worden als aanbeveling en ter inspiratie tbv de uitwerking van de stedenbouw en architectuur van de desbetreffende bebouwing, om zodoende te komen tot integrale ontwerp oplossingen tussen landschap, stedenbouw en architectuur.

boswoningen

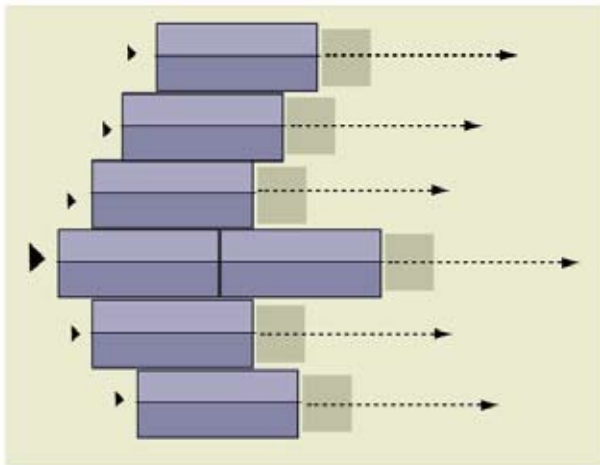
De boswoningen hebben een fijnmazige korrel. Dat wil zeggen dat de individuele wooneenheden zich ook als dusdanig onderscheiden. Per cluster kunnen een aantal woningen en een gemeenschappelijk deel geschakeld worden. Door de rooilijn te laten verspringen ontstaat een informele setting van schijnbaar onafhankelijke huizen. Om de indruk van individualiteit te versterken wordt voorgesteld gebruik te maken van zadeldaken, tevens een pre in bosachtige omgeving waar vallende bladeren op platte daken problemen kunnen geven. De boswoningen hebben individuele terrassen gelegen aan een grotere gemeenschappelijke bostuin. Middels kleine hoogteverschillen, greppels of hagen worden de kavels gescheiden van het openbaar gebied.

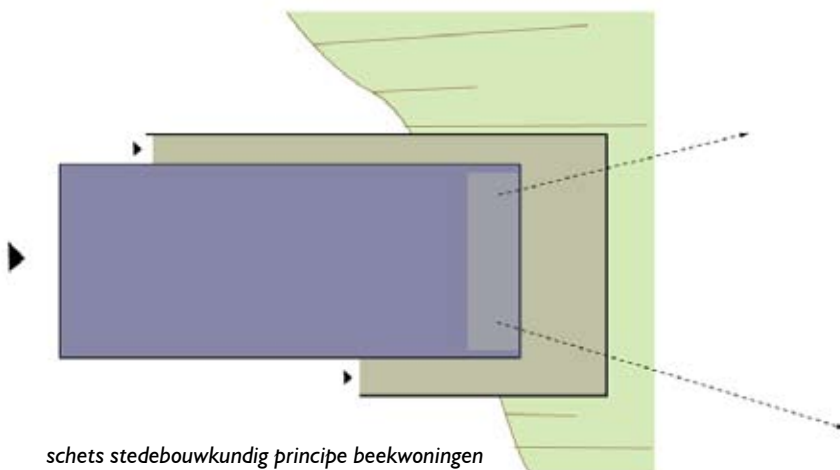
Beekwoningen

Anders dan de boswoningen wordt bij de beekwoningen juist de architectonische eenheid in de bouwvolumes gezocht. De volumes hebben een duidelijke richting en uitgesproken koppen. Aan de zuidzijde bevinden zich de entree's en aan de noordzijde gaan de bouwblokken het contrast aan met het glooiende maaiveld van het beekdal. De beekwoningen verheffen zich letterlijk boven het landschap en steken als het ware in het talud van het beekdal.

Om de veiligheid voor bewoners te garanderen zullen de buitenruimtes integraal onderdeel zijn van de architectuur, het beekdal vormt het panorama zonder dat het direct toegankelijk hoeft te zijn.

schets stedenbouwkundig principe boswoningen

schets stedenbouwkundig principe beekwoningen

Bijlage 2:

Natuurtoets

Ecologisch advies compensatieplan Het Rijtven, Deurne

J.D. Buizer
E.J.F. de Boer

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Ecologisch advies compensatieplan
Het Rijtven, Deurne

J.D. Buizer
E.J.F. de Boer

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

opdrachtgever: Gemeente Deurne

22 november 2011
rapport nr. 11-168

Status uitgave: eindrapport
Rapport nr.: 11-168
Datum uitgave: 22 november 2011
Titel: Ecologisch advies compensatieplan Het Rijtven, Deurne
Subtitel: -
Samenstellers: ing. J.D. Buizer
ir. E.J.F. de Boer
Aantal pagina's inclusief bijlagen: 46
Project nr.: 11-551
Projectleider: drs. M.M. Visser
Naam en adres opdrachtgever: gemeente Deurne
Postbus 3, 5750 AA Deurne
Referentie opdrachtgever: Brief met kenmerk 304779, 18 oktober 2011
Akkoord voor uitgave: ir. E.J.F. de Boer
Teamleider

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Deurne

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

Voorwoord

Stichting ORO is voornemens haar instelling Het Rijtven te Deurne van een aantal nieuwe accommodaties te voorzien. Een deel van de huidige bebouwing zal hiervoor verdwijnen. Deze ingreep kan effecten hebben op beschermde soorten planten en dieren en op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gemeente Deurne heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de effecten op beschermde soorten en op de EHS in beeld te brengen en aan te geven op welke wijze negatieve effecten kunnen worden beperkt en/of gecompenseerd.

Dit rapport kan worden gebruikt als onderbouwing van een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en faunawet en vormt een “nee, tenzij-toets” ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

Mascha Visser	projectleiding
Jan Dirk Buizer	veldwerk, rapportage, fotografie.
Edward de Boer	rapportage

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hun uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

Vanuit de opdrachtgever werd de opdracht begeleid door de mevrouw Van der Schee van Wissing Bouw. Wij danken haar voor de prettige samenwerking.

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding en doel.....	7
1.2 Aanpak advisering EHS compensatie	7
2 Plangebied en ingreep	9
2.1 Het plangebied.....	9
2.2 De ingreep.....	11
3 Compensatieadvies EHS	15
3.1 Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS	15
3.2 Effecten ingreep op de EHS.....	15
3.3 Mitigatie en resterende effecten.....	16
3.4 Compensatie.....	17
4 Voorkomen van beschermde soorten planten en dieren.....	21
4.1 Aanpak <i>quick scan</i> en <i>nader onderzoek</i> Flora- en faunawet.....	21
4.2 gegevensverzameling.....	22
4.3 Resultaten	23
4.4 Effecten op beschermde flora en fauna.....	27
5 Conclusies en aanbevelingen.....	31
5.1 Compensatie EHS.....	31
5.2 Flora- en faunawet.....	31
5.3 Nader onderzoek.....	35
6 Literatuur.....	37
Bijlage 1 Wettelijk kader	39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Stichting ORO is voornemens haar instelling Het Rijtven te Deurne van een aantal nieuwe accommodaties te voorzien. Een deel van de huidige bebouwing zal hiervoor verdwijnen en worden vervangen door een aantal kleinere wooneenheden. Deze nieuwbouw is deels voorzien in als ecologische hoofdstructuur (EHS) begrensde bosgebied. Om dit mogelijk te maken is in overleg met de Provincie Noord-Brabant besloten dit verlies aan EHS elders op het terrein van de Stichting ORO te compenseren. Dit rapport beschrijft de toetsing van de effecten op de EHS van de voorgenomen plannen. Daaruit wordt de compensatieopgave afgeleid. Vervolgens gaat het rapport in op de mogelijkheden voor compensatie en de wijze waarop de compensatie uitgevoerd kan worden. Het rapport geeft een aantal concrete inrichtings- en beheeradviezen ten behoeve van de inrichting van de te compenseren EHS. Dit betreft het nieuw te realiseren EHS-areal zelf, maar tevens het aansluitende gedeelte van het plangebied en in de EHS buiten het plangebied.

Daarnaast is voor de plannen een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Aangezien de Flora-en faunawettoetsing van het vigerende bestemmingsplan tegen zijn houdbaarheidsdatum aan zit, geeft de rapportage ook een update van deze toetsing voor wat betreft de aanpassingen van het bestemmingsplan (zie Hoofdstuk 4 en § 5.2 en 5.3)

1.2 Aanpak advisering EHS compensatie

Een klein gedeelte van het plangebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime. Als een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-toets met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden. Eventuele nadelige effecten moeten worden gemitigeerd en de mogelijk dan nog resterende schade moet worden gecompenseerd. Als een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden (zie 'Spelregels EHS', ministerie van LNV, 2007 en 'Verordening ruimte Noord-Brabant 2011').

Een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS is niet toegestaan. Tenzij:

- Er sprake is van redenen van groot openbaar belang.
- Er geen alternatieven zijn.
- De resterende schade (na mitigatie) wordt gecompenseerd.

De advisering betreffende de EHS compensatie in de voorliggende rapportage geeft daarom antwoord op de volgende vragen:

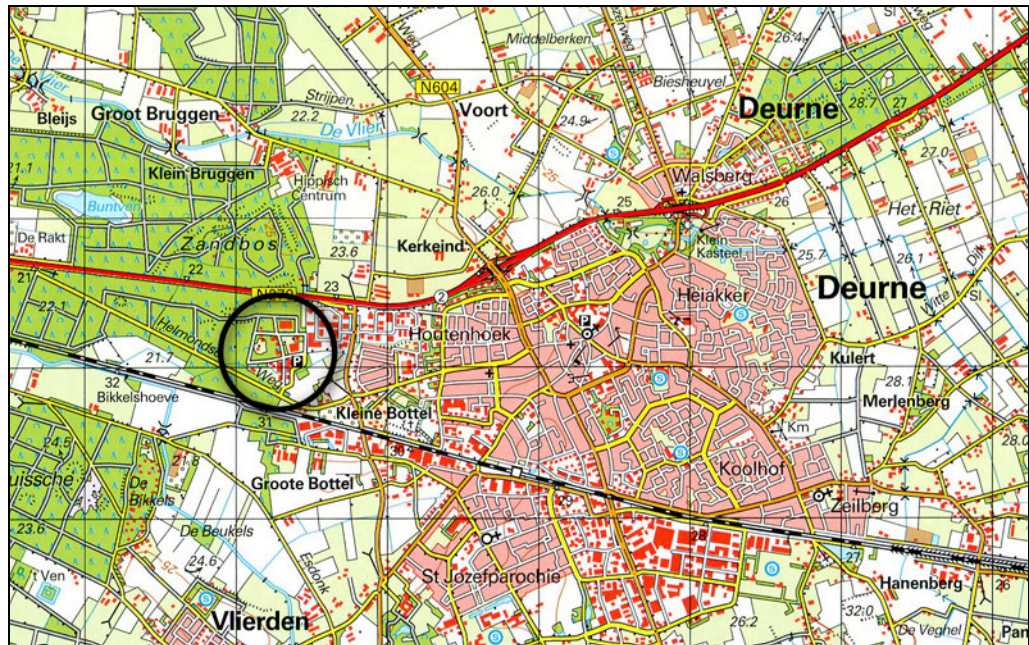
- Wat zijn de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS ter plaatse van de ingreep? Hieronder vallen ook de beheertypen (natuurdoeltypen).
- Welke effecten heeft de ingreep op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS?
- Zijn deze effecten als *significant* te kwalificeren?
- Hoe kunnen de effecten worden gemitigeerd of gecompenseerd, zowel kwantitatief (het oppervlak te realiseren compensatiegebied) als kwalitatief (de ecologische kwaliteit of hoe wordt het gebied ingericht en beheerd om een zo hoog mogelijke ecologische kwaliteit te bereiken)?

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn of worden omschreven in het Natuurbeheerplan Noord-Brabant. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde. De natuurdoelen worden (vaak per perceel) gespecificeerd als natuurdoeltype of beheertype.

2 Plangebied en ingreep

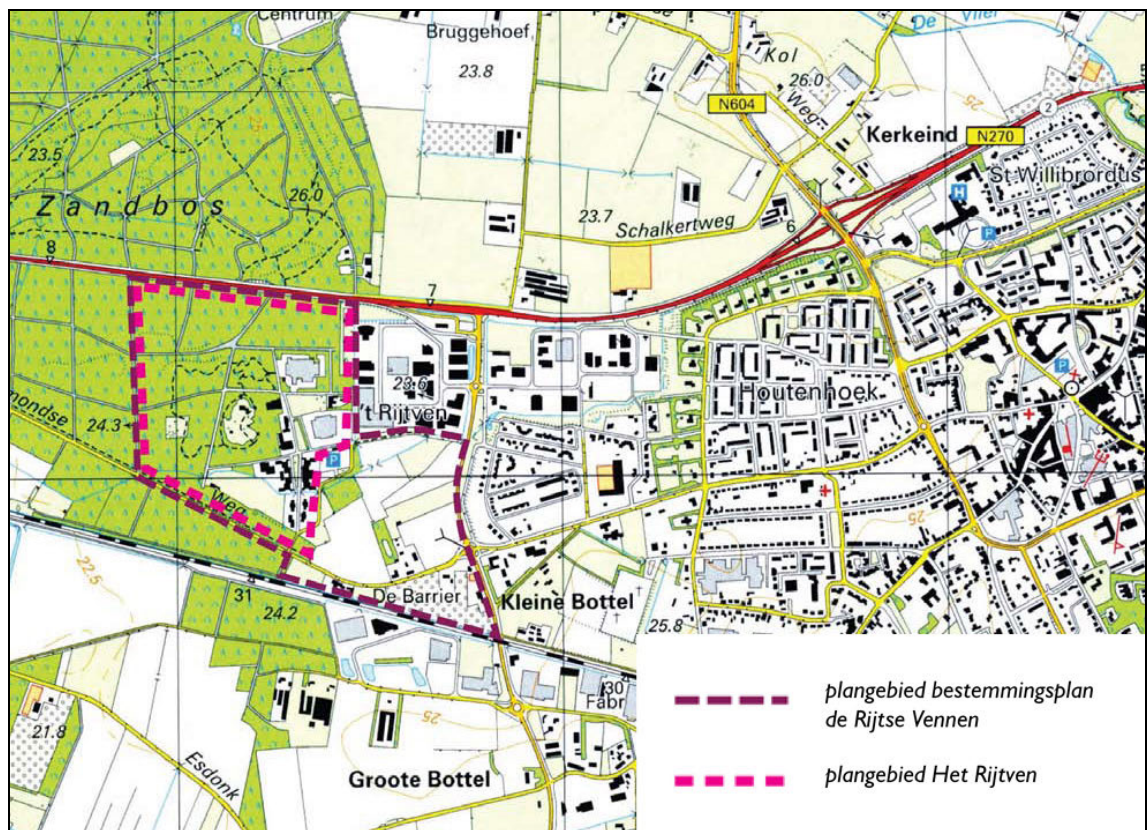
2.1 Het plangebied

Het plangebied 'Het Rijtven' is gelegen aan de westkant van Deurne, tussen de N270 (Helmondsingel) en de spoorlijn van Helmond naar Venlo (figuur 2.1). Ten westen van het plangebied en deels in het plangebied ligt het Zandbos. Ten oosten van het plangebied ligt de in aanbouw zijnde wijk de Rijtse Vennen, de bebouwde kom van Deurne en het bedrijventerrein-West. Ten zuiden en ten noordoosten van het plangebied ligt (op enige afstand) agrarisch gebied.

Figuur 2.1 Ligging plangebied.

Het plangebied is circa 25 hectare en bestaat globaal uit bos, bebouwing, gras, solitaire bomen, tuinen en verharding. Het gebied is eigendom van de Stichting ORO.

Figuur 2.2 Plangebied Het Rijtven.

Het bos in het plangebied bestaat uit bos van droge zandgronden, met overwegend Amerikaanse eik en grove den. Daarnaast komen andere boomsoorten voor als zomereik, beuk, fijnspar, berk en taxus en tamme kastanje. Het bos kent weinig ondergroei met ondermeer brede stekelvaren, taxus en grote brandnetel.

Door het zuidelijke gedeelte loopt een oude beekloop. Deze beekloop wordt nu gevormd door een diepe greppel, die niet jaarrond water voert. De beekloop is ten oosten van het plangebied, in de nieuwe wijk de Rijtse Vennen uitgegraven tot een vrij brede - continu watervoerende - watergang, die bij regenval afwatert via de beekloop door het plangebied.

Figuur 2.3 De huidige beekloop gezien vanaf de westkant van het terrein, richting oost. Rechts de paardenwei van de Stichting ORO.

2.2 De ingreep

De ingreep betreft het herontwikkelen van een gedeelte van het terrein. De herontwikkeling vindt plaats in twee fasen. Ten behoeve van de herontwikkeling wordt een gedeelte van de aanwezige gebouwen gesloopt en worden er nieuwe gebouwen gerealiseerd. Het totale gebouwde oppervlak neemt toe. In de eerste fase wordt in het noordelijke deel van het plangebied een gebouw gesloopt en worden een aantal nieuwe gebouwen gerealiseerd. Het bebouwde oppervlak neemt daarbij toe. Ten behoeve van de bouw wordt een veertigtal bomen gekapt. In totaal 70 bomen worden teruggeplant. In het zuidelijke deel wordt de beekloop heringericht. De oevers worden afgevlakt en beheerd als bloemrijk grasland. In de tweede fase (na 2015) worden ten zuiden van de beek vijf appartementengebouwen gerealiseerd. Van de bestaande

bebouwing in het zuidoosten wordt vervolgens een deel gesloopt. Na de realisatie en de sloop wordt aansluitend aan de beekloop een groter gedeelte ingericht als bloemrijk gras. Het oostelijke gedeelte ervan met boomgroepen en solitaire bomen.

Figuur 2.4 Huidige situatie Het Rijtven en het wensbeeld inrichting na afronding fase 1 (bron MTD).

Deze ingreep kan omschreven worden als ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Gebruik van een door de minister goedgekeurde gedragscode voor de betreffende ingreep is niet aan de orde. Voor het uitvoeren van de ingreep geldt een vrijstelling van soorten in tabel 1 (zie bijlage 1).

Figuur 2.5 Detailering wensbeeld noordelijke deel plangebied (bron MTD).

Figuur 2.6 Mogelijke invulling zuidelijke deel plangebied in fase II (bron MTD).

3 Compensatieadvies EHS

3.1 Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS

De wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS in de provincie Noord-Brabant zijn vastgelegd in het Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant. Het grondgebied van provincie Noord Brabant is in het natuurbeheerplan ingedeeld in een aantal stroomgebieden. Het plangebied ligt volgens het natuurbeheerplan in het stroomgebied Oost-Brabant. Het gedeelte van het plangebied dat in de EHS ligt, behoort tot het Zandbosch, een voormalig heidegebied op een zandrug, dat inmiddels is bebost met (voornamelijk) naaldbout. Voor dit gedeelte worden geen specifieke waarden beschreven. Doelstelling is om het multifunctionele karakter van het bos te behouden. Beheertype voor de bospercelen is dan ook 'droog bos met productie'.

Het bos op het terrein betreft een gemengd bos met voornamelijk Amerikaanse eik en grove den, met weinig ondergroei. De ondergroei bestaat voornamelijk uit grote brandnetel en brede stekelvaren, hetgeen wijst op een met stikstof verrijkte bodem. De ecologische waarde van het bos is vrij gering. De waarde bestaat voornamelijk uit:

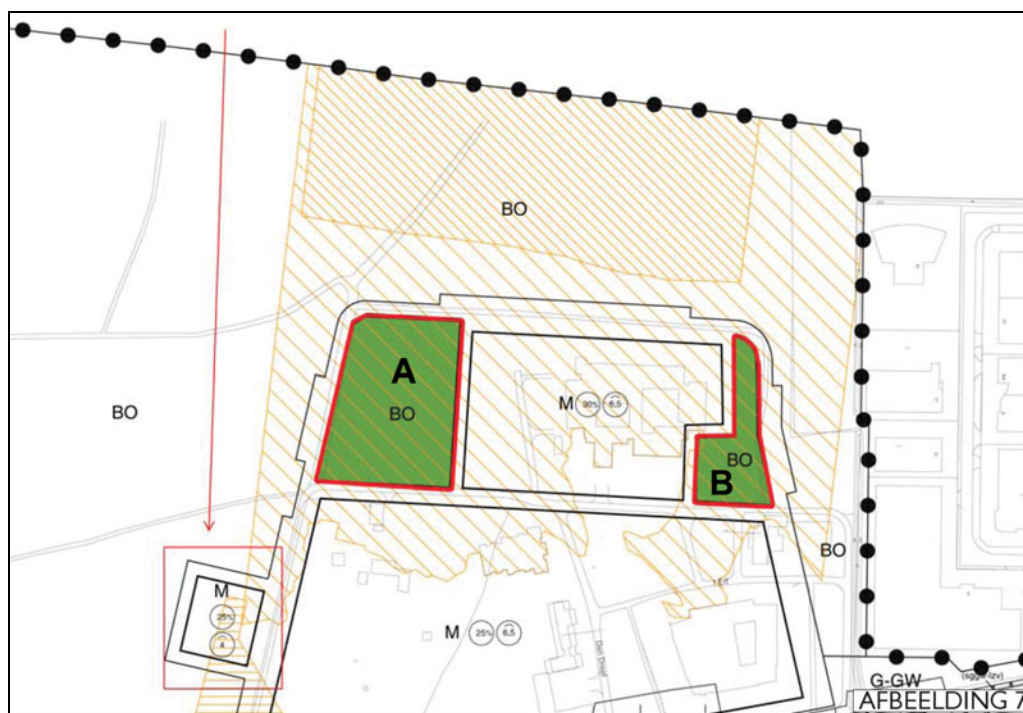
- het feit dat het onderdeel uitmaakt van een groter bosbestand, waarin specifieke bosfauna voorkomt. In het bos komen diverse bosvogels voor zoals kuifmees, zwarte mees en spechtensoorten. Daarnaast komen er zoogdieren voor zoals eekhoorn.
- De leeftijd van het bos. De bospercelen zijn tussen 1920 en 1936 ingeplant.

De mate van verstoring in het bos op het instellingsterrein is hoog. Beide percelen hebben een dicht netwerk aan geasfalteerde paden. Het is niet te verwachten dat de percelen tot het foerageergebied behoren van een soort als de das.

De Stichting ORO beheert inmiddels al de bosgebieden op haar terrein welke tot de EHS behoren.

3.2 Effecten ingreep op de EHS

Effecten op het functioneren van de EHS zijn niet te verwachten. Het areaal bevat geen bedreigde biotopen en heeft geen essentiële functie voor bedreigde soorten, zoals essentieel foerageergebied of een verbindingsfunctie. De wezenlijke waarden en kenmerken worden niet significant aangetast. De totale oppervlakte aaneengesloten bos in de EHS, wordt weliswaar kleiner, maar het betreft een klein percentage van het totale aaneengesloten oppervlak bos, minder dan 0,5 % van de oppervlakte van het droge bos met productie, dat het voornaamste beheerdoel is van het Zandbos. In totaal gaat 9.011 m² van dit beheertype verloren (zie figuur 5.1). In de praktijk blijft de oppervlakte bos nagenoeg gelijk.

Figuur 3.1 De percelen die uit de EHS gehaald worden (A en B).

3.3 Mitigatie en resterende effecten

Ten behoeve van de bouw wordt een veertigtal bomen gekapt. In de ontwikkelingsplannen wordt voorgesteld om kort na de bouw een zeventigtal bomen te planten (zie figuur 2.5). Met de boomkeuze is de ecologische kwaliteit van het bos ter plaatse te verbeteren. Door de toepassing van inheemse loofbomen, die zijn opgekweekt uit autochtoon materiaal is het bos op het terrein gedeeltelijk om te vormen tot een bostype met een hogere ecologische waarde. Op dergelijke inheemse bomen zijn meer plaatselijk voorkomende organismen gespecialiseerd. Te denken valt aan boomsoorten als zomereik, haagbeuk en gewone esdoorn, waarvan de laatste twee een gunstig effect hebben op de bodem en verzuring tegengaan. Dat geldt in nog sterkere mate voor winterlinde, maar hiervoor is de bodem mogelijk te arm. De beuk heeft verzurend bladstrooisel en laat door de schaduwvorming en het dichte oppervlakkige wortelnet weinig andere planten toe als ondergroei.

Functioneel blijft het bos op het instellingsterrein ecologisch gezien functioneren als onderdeel van het Zandbosch. In het tussengebied tussen de percelen A en B is een kwaliteitsverbetering voorzien door aanplant van nieuwe (gebiedseigen) bomen. Als zodanig blijft het een rol spelen voor bosvogels en eekhoorn. Feit blijft echter dat de gedeelten in verband met de bebouwing aan de EHS onttrokken worden.

3.4 Compensatie

Te compenseren natuurwaarden

Compensatie is nodig voor het verlies van de volgende natuurwaarden:

- 9.011 m² verlies van beheertype 'droog bos met productie'

In verband met de ontwikkeltijd van dit beheertype (25 - 100 jaar) geldt, in geval van kwantitatieve compensatie, hiervoor een kwaliteitstoeslag van 2/3 van dit oppervlak (Beleidsregel natuurcompensatie Noord-Brabant, 2005). Dit betekent dat voor een kwantitatieve compensatie een oppervlakte nodig is van in totaal 15.018 m².

Het compensatiebeginsel geeft verder aan dat indien kwantitatieve compensatie niet (volledig) mogelijk is er vervolgens ook gekeken mag worden of er een kwalitatieve compensatie mogelijk is.

Mogelijkheden voor compensatie

In het plangebied en in de omgeving ervan is een dergelijke oppervlakte niet voor compensatie beschikbaar. In het plangebied is een langs de beek een areaal beschikbaar van in totaal 13.300 m² voor compensatie van het verlies aan EHS. Dat betekent dat er een tekort is van 1.718 m².

Figuur 3.2 Oppervlakte ten behoeve van compensatie EHS (C).

Langs de beek zijn ecologische kwaliteiten te realiseren met een aanmerkelijk hogere waarde dan het bos dat verloren gaat. Door deze duidelijke kwaliteitsimpuls kan de kwantitatieve compensatie die hier wordt beoogd ook gezien worden als een kwalitatieve compensatie. In dat geval kan de Provincie Noord-Brabant volgens het

huidige compensatiebeginsel beslissen dat een volledige kwantitatieve compensatie niet nodig is.

De breedte van de voorgestelde compensatiezone is ongeveer 20 - 25 meter. De huidige ecologische waarde van het gebied is laag. Ten zuiden van de beek ligt een intensief begraasde paardenwei. Deze gaat vrij abrupt over in het zeer steile en diepe talud van de beek (zie figuur 2.3).

Met name wanneer ook het gedeelte van de beekloop ten westen van het instellingsterrein wordt meegenomen, is hier in potentie een ecologische verbindingszone met een hoge ecologische kwaliteit te realiseren. Dat is mogelijk met de volgende inrichtings- en beheermaatregelen:

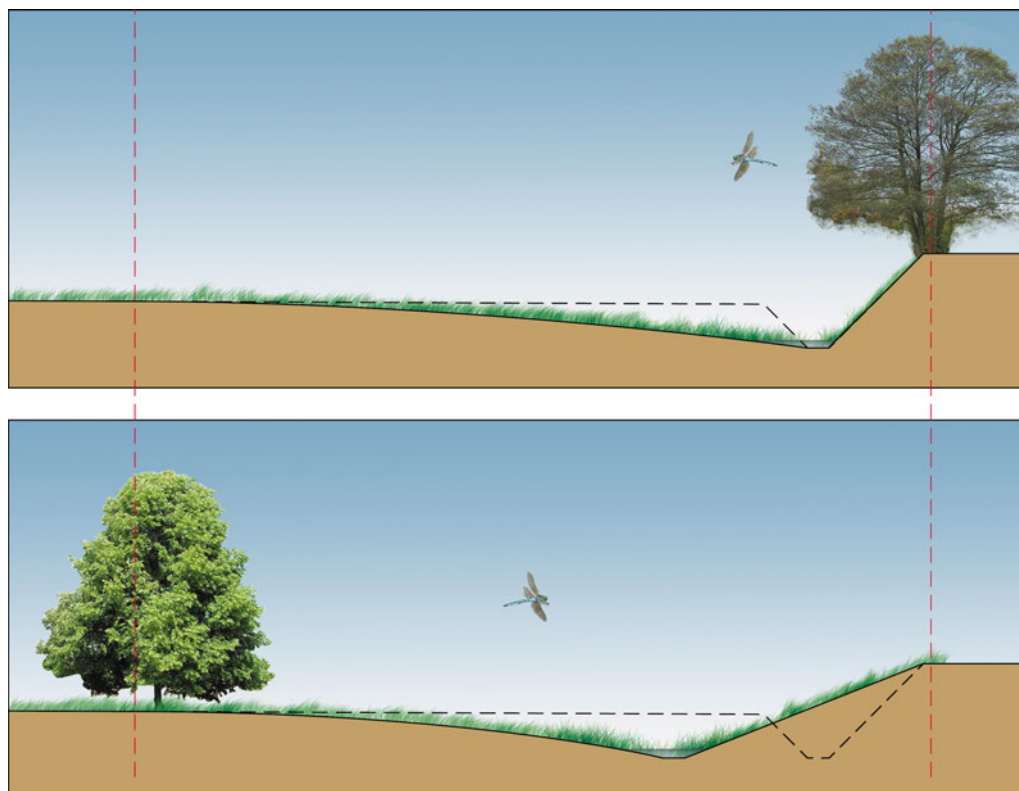
- afschuinen van minstens de helft van de oeverlengte tot een flauw profiel van 1:10 of flauwer.
- aanleggen van twee of drie amfibieënpoolen in de beekzone (binnen én buiten het plangebied), met een grootte van 100 - 250 m², een diepte variërend van 0,5 m tot maximaal 1 à 1,5 meter en minimaal 50 % van de oever met een oeverprofiel van 1:5 of flauwer. De poelen liggen op maximaal 300 meter van elkaar.
- in het gedeelte van de beekzone ten westen van het plangebied omvormen van de bosranden tot goed ontwikkelde zoom- en mantelvegetaties.
- beheren van de zone als bloemrijk grasland. Dat betekent dat het gebied tweemaal per jaar gefaseerd wordt gemaaid en het maaisel afgevoerd. Wanneer de vegetatieve productie afneemt vanwege afname van de voedselrijkdom van de grond, dan kan de maaifrequentie worden verlaagd naar eenmaal per jaar.

Figuur 3.3 Zoom- en mantelvegetatie langs bosrand.

Op deze wijze is de zone geschikt als ecologische verbindingszone voor ondermeer:

- een aantal in de omgeving voorkomende amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander en (kort na de aanleg) rugstreeppad.
- Zoogdieren als kleine marterachtigen, diverse muizen- en spitsmuizensoorten.
- Diverse soorten vlinders, libellen en andere insectensoorten.

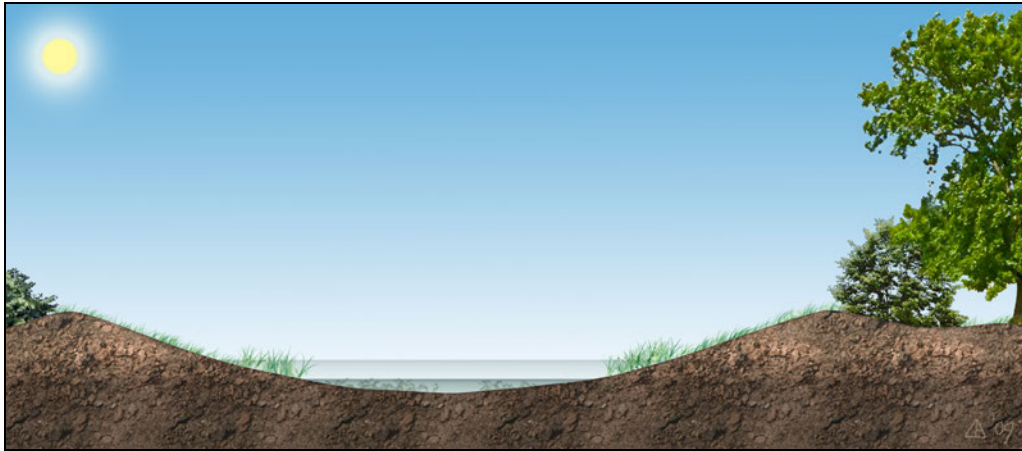

Figuur 3.4 Twee mogelijke doorsnedes door de beekzone

Uitbreiding zone in Fase II

In verband met de fasering van de bouw op het zorgterrein, kan in eerste instantie alleen het westelijke, smalle, gedeelte van het compensatiegebied worden ingericht. De bebouwing op het oostelijke gedeelte blijft voorlopig staan. Als op termijn een vijftal nieuwe paviljoens ten zuiden van de beekzone worden gerealiseerd, wordt huidige bebouwing in het oostelijke gedeelte mogelijk afgebroken (zie figuur 2.6 op pagina 13). Dan kan vrijkomende terrein - en een gedeelte van de huidige paardenwei ten zuiden van de beek - ook in de inrichting meegenomen worden. Hiermee kan de robuustheid van de zone verder verbeterd worden. Een inrichting zoals voorgesteld in het masterplan, met extensief beheerd bloemrijk grasland en verspreide boomgroepen en solitaire bomen is vanuit ecologisch oogpunt geschikt.

Voor de boombeplanting dient gekozen te worden voor inheems materiaal. Geschikte boomsoorten zijn zomereik, grauwe els (*Alnus incana*), hazelaar, winterlinde, ruwe berk en ratelpopulier.

Figuur 3.5 Doorsnede poel

Een goede ecologische inrichting van het terrein buiten de EHS behoort niet tot de compensatiedoelstelling, maar kan het functioneren van de EHS wel sterk verbeteren. Door deze inrichting wordt de kwaliteit van de EHS ter plekke in zijn totaliteit aanzienlijk verbeterd.

De nieuwe EHS dient tot slot een duurzaam karakter te hebben. Dit wordt gerealiseerd door:

- Vastlegging van de EHS-bestemming in het bestemmingsplan. In de aanpassing van het bestemmingsplan wordt dit meegenomen, en wordt dus geregeld.
- Een beheer dat over de lange termijn (>25 jaar) gericht is op de instandhouding en verdere ontwikkeling van de ecologische waarden van het gebied.

De Stichting ORO beheert al ruim 25 jaar gebieden behorende tot de EHS. Dit betekent dat zij een ruime ervaring heeft met beheer van EHS-gebied. Aangezien de ontwikkelingen op het terrein tot doel hebben dat de Stichting ORO voor lange tijd haar activiteiten hier continueert, staat zij ook borg voor een duurzaam beheer van het nieuwe EHS-gebied voor de lange termijn. Hiermee wordt voldaan aan de duurzaamheidseis.

4 Voorkomen van beschermde soorten planten en dieren

4.1 Aanpak *quick scan* en *nader onderzoek* Flora- en faunawet

Bij de uitvoering van de herontwikkeling zal rekening moeten worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moet worden verkregen (zie bijlage 1).

Dit rapport beschrijft de effecten van de ingreep op beschermde en/of bijzondere soorten planten en dieren. In dit rapport wordt ingegaan op de volgende vragen:

- Welke beschermde soorten planten en dieren komen mogelijk of zeker voor in de invloedssfeer van de herontwikkeling.
- Welke effecten op beschermde soorten heeft de ingreep?
- Kunnen de effecten een wezenlijke negatieve invloed op soorten hebben?
- Worden verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden? Zo ja, welke?
- Moet hiervoor ontheffing worden aangevraagd?
- Zijn er mogelijkheden voor mitigatie (vermindering) en compensatie van schade aan beschermde soorten?

Indien nodig kan deze rapportage dienst doen bij de onderbouwing van de ontheffingsaanvraag ex art. 75 Ffwet. De beoordeling van het voorkomen van en effecten op beschermde soorten is opgesteld op basis van het in 2007, 2008 en 2011 uitgevoerde veldwerk, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

De toetsing is een bepaling en beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten.

Geldigheid van de gegevens en conclusies van dit rapport

De situatie rond beschermde soorten is niet statisch en de verspreiding van deze soorten kan veranderen. Van rapportages in het kader van de Flora- en faunawet gaat men daarom uit van een geldigheidsduur van vijf jaar. Na deze vijf jaar moet opnieuw onderzoek uitgevoerd worden, indien de ruimtelijke ingreep nog niet is uitgevoerd. Dit rapport is grotendeels gebaseerd op veldgegevens uit 2007 en 2008. Door het gebruik van recente gegevens uit de NDFF en het veldbezoek in 2011 kan er voor de meeste soortgroepen van uit worden gegaan dat de gegevens bij het schrijven van dit rapport

up to date zijn en een geldigheid hebben tot vijf jaar na het verschijnen van het rapport. Alleen voor de soortgroep vleermuizen is dat niet het geval. Voor het bepalen van de functie van het plangebied voor vleermuizen is nader onderzoek volgens het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad NGB *et al.* 2010) noodzakelijk. Het veldbezoek in 2011 is niet in de juiste periode, op het juiste tijdstip en met de benodigde frequentie uitgevoerd, om de geldigheid van het onderzoek naar vleermuizen weer op 5 jaar te brengen. Dat betekent dat de gegevens van dit rapport - waar het vleermuizen betreft - een geldigheid hebben tot juli 2013.

4.2 gegevensverzameling

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn online beschikbare bronnen geraadpleegd, waaronder de NDFF (www.quickscanhulp.nl, die de gegevens bevat van telmee.nl en waarneming.nl). De waarnemingen van de NDFF - zoals deze worden aangeboden in de quickscanhulp - worden weergegeven in afstandscategorieën vanaf het plangebied (0-1 km, 1-5 km, 5-10 km enz.). Aangezien veel waarnemingen zijn opgenomen op basis van het voorkomen in kilometer of uurhokken (5 x 5 km) zijn de werkelijke afstanden vaak groter. Voorkomen van een soort op 6 km afstand in een uurhok binnen 1 kilometer ligt, valt daardoor ook in de categorie 0 - 1 km. In deze rapportage worden daarom categorieën genoemd 'in of in de directe omgeving van het plangebied' (0 - ± 5 km) en 'op grotere afstand van het plangebied' (1 - ± 10 km).

De lijst van beschermde soorten en de verspreiding daarvan is door ons aangevuld op grond van recente onderzoeksrapporten en kennis aanwezig bij de uitvoerders van het onderzoek. Een volledige lijst van bronnen is te vinden in de literatuurlijst achteraan in dit rapport. De belangrijkste aanvullende bronnen waren de rapporten van Van Eekelen & Vleeming uit 2007 en Suijlekom *et al.* uit 2008.

Veldonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft geleid tot een lijst van in het veld te onderzoeken soorten planten en dieren. Naast de beschermde soorten zijn ook soorten van Rode lijsten meegenomen, omdat deze indicatief zijn voor natuurwaarden en tevens extra aandacht behoeven in het kader van de zorgplicht (art. 2 Ffwet).

Het plangebied Het Rijtven is op 3 november 2011 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

4.3 Resultaten

Planten

Volgens de gegevens van de NDFF komen in of in de directe omgeving van het plangebied de volgende beschermde planten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet voor: jeneverbes, kleine zonnedauw en veldsalie.

Tijdens het veldbezoek in 2007 en het veldbezoek in 2011 zijn genoemde soorten niet aangetroffen. Het rapport van 2007 stelt dat "mogelijk de zonnedauwsoorten incidenteel kunnen voorkomen als pioniers op de oevers van pas geschoonde slootjes." Tijdens het veldbezoek in 2011 waren dergelijke pioniersituaties op diverse plekken langs de beek net buiten het plangebied aanwezig. Nergens is de kleine zonnedauw aangetroffen. De bodem is voor deze soort te voedselrijk. De aanwezigheid van de soort wordt dan ook uitgesloten. Ook de beide andere soorten worden uitgesloten op basis van het feit dat deze tijdens de beide veldbezoeken niet zijn aangetroffen.

Effecten van de ingreep op strikt beschermde planten worden daarmee eveneens uitgesloten en worden in § 4.4 'Effecten' niet verder besproken.

Ongewervelden

Volgens de gegevens van de NDFF komen in het plangebied en in de directe omgeving daarvan geen beschermde ongewervelden voor. Op wat grotere afstand van het plangebied komt het heideblauwtje voor. Het heideblauwtje komt voor op droge en natte open en structuurrijke heide. Dit biotoop komt niet voor in het plangebied. Het voorkomen van het heideblauwtje in het plangebied wordt dan ook uitgesloten. Effecten van de ingreep op strikt beschermde ongewervelden worden daarmee eveneens uitgesloten en worden in § 4.4 'Effecten' niet verder besproken.

Amfibieën

Volgens de gegevens van de NDFF komen in of in de directe omgeving van het plangebied de volgende strikt beschermde amfibieën voor: alpenwatersalamander (tabel II) en poelkikker (tabel III). Geschikt voortplantingswater voor beide soorten ontbreekt in het plangebied. De poelkikker blijft ook buiten de voortplantingstijd gebonden aan water. De alpenwatersalamander kan verder van het voortplantingswater voorkomen. Mogelijk komt de soort in zeer lage aantallen voor in de omgeving van de beekzone.

De natuurtoetsing uit 2007 noemt verder de licht beschermde bruine kikker en gewone pad als mogelijk in lage aantallen aanwezige soorten in het plangebied. Voor de soorten vormt het plangebied een beperkt leefgebied (foerageergebied en verblijfplaats), maar geen voortplantingsgebied. Geschikt voortplantingswater voor deze soorten ontbreekt namelijk. De soorten verplaatsen zich echter tot op vrij grote afstand van het voortplantingswater.

Reptielen

Volgens de gegevens van de NDFF komen in of in de directe omgeving van het plangebied de volgende strikt beschermde reptielen voor: levendbarende hagedis (tabel II) en zandhagedis (tabel III). In de natuurtoets uit 2007 wordt aangegeven dat hazelworm mogelijk in het gebied voorkomt.

Tijdens het veldbezoek in 2007 zijn geen reptielen waargenomen. Het veldbezoek in 2011 vond te laat in het jaar plaats om reptielen waar te nemen.

Levendbarende hagedis

Het rapport uit 2007 stelt dat het mogelijk is dat de levendbarende hagedis gemist is. Het rapport stelt echter verder: "Het ontbreken van open plekken (kapvlakten, open bermen) met vegetaties van heide of pijpenstrootje maakt het gebied minder geschikt voor deze soorten. Gezien het ontbreken van betekenis zijnde populaties in de omgeving (overloopfunctie) wordt dan ook niet verwacht dat dieren binnen het plangebied aanwezig zijn."

Zandhagedis

De zandhagedis komt vooral voor in open structuurrijke terreinen. Dergelijk biotoop komt in het plangebied niet voor.

Hazelworm

Het quickscanrapport uit 2007 stelt dat de mogelijk voorkomende hazelworm gemist zou kunnen zijn. Deze soort wordt in de gegevens van de NDFF niet gemeld binnen een straal van ± 10 kilometer. Het voorkomen van de soort in het plangebied wordt op grond hiervan uitgesloten.

Conclusie

Op basis van voorgaande overwegingen wordt het voorkomen van reptielen in het plangebied uitgesloten. Effecten van de ingreep op strikt beschermde reptielen worden daarmee eveneens uitgesloten en worden in § 4.4 'Effecten' niet verder besproken.

Grondgebonden zoogdieren

Volgens de gegevens van de NDFF komt in of in de directe omgeving van het plangebied de eekhoorn voor (tabel II). In het rapport van 2007 is vermeld dat de soort door de bewoners ook in het gebied is waargenomen. Het plangebied vormt naar verwachting foerageergebied voor de soort. Tijdens de veldbezoek zijn geen eekhoornnesten in de bomen aangetroffen. In principe zouden nesten hoog in de boomkronen gemist kunnen zijn. In het plangebied zijn echter ook geen recente sporen van eekhoorns aangetroffen, zoals afgeknaagde kegels van naaldbomen. Het voorkomen van vaste rust- of verblijfplaatsen wordt daarmee uitgesloten. Het ontbreken van sporen wijst er op dat het plangebied alleen incidenteel als foerageergebied wordt gebruikt.

Op wat grotere afstand van het plangebied is de das aangetroffen (tabel III). De das zou het plangebied incidenteel kunnen bezoeken. De aanwezigheid van dassenburchten is echter uitgesloten en het gebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de das.

Verder komen in het plangebied een aantal licht beschermde soorten voor (tabel I). Tijdens het veldbezoek voor de quickscan in 2007 zijn de volgende soorten aangetroffen: konijn en bosmuis. Verder zijn sporen aangetroffen van rosse woelmuis (holen). Daarnaast is de kans aanzienlijk dat in het plangebied de egel voorkomt. Ook kan de vos het plangebied incidenteel bezoeken.

Vleermuizen

Volgens de gegevens van de NDFF komen in of in de directe omgeving van het plangebied de volgende soorten vleermuizen voor: gewone dwergvleermuis, gewone of grijze grootvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Wat verder van het plangebied komen de rosse vleermuis en gewone baardvleermuis voor.

In 2008 is in het plangebied een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd. In 2010 is ten behoeve van vleermuisonderzoek in het kader van de Flora- en faunawet het Vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad NGB *et al.* 2010) is opgesteld. Het onderzoek uit 2008 is uitgevoerd voor het opstellen van het protocol en voldoet niet geheel aan de vereisten van het vleermuisprotocol. Er zijn wel voldoende veldbezoeken uitgevoerd, maar deze zijn alle uitgevoerd in de maand juni. Er zijn geen bezoeken uitgevoerd in de maanden augustus en september. Wel zijn de gegevens uit 2008 nog recent genoeg om te gebruiken. Hieronder wordt aangegeven welke conclusies uit het rapport van 2008 overgenomen kunnen worden en welke gegevens ontbreken. Bovendien wordt aangegeven of het noodzakelijk is om aanvullend onderzoek te doen, of dat er mogelijk kan worden geanticipeerd op de aanwezigheid van een aantal functies van vleermuizen in het plangebied.

Tijdens de veldbezoeken in 2008 zijn in totaal 3 soorten vleermuizen aangetroffen, te weten de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de watervleermuis.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is alleen in lage dichtheden foeragerend aangetroffen. Er zijn geen kraamkolonies of andere verblijfplaatsen in de af te breken gebouwen aangetroffen. Op basis van het feit dat er tijdens geen van de bezoeken enig aan het gebouw gerelateerd gedrag is waargenomen, zoals zwermen of in en uitvliegen, wordt het voorkomen van winterverblijven op basis van het laatste veldbezoek eind juni uitgesloten. Het voorkomen van een of enkele paarverblijven in de gebouwen, is op basis van het uitgevoerde onderzoek echter niet uit te sluiten. Gezien de lage aantallen waarin de soort in juni is aangetroffen, zal het hoogstens om enkele paarverblijven gaan.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is tijdens geen van de bezoeken vastgesteld. Zomer- en winterverblijven worden op basis hiervan uitgesloten. Ruige dwergvleermuizen zijn veelal maar gedurende een korte periode in Nederland. Met name gedurende de trek van deze soort, bezetten de mannetjes paarverblijven, vooral in bomen maar ook wel in gebouwen. Ook voor ruige dwergvleermuizen geldt daarom dat paarverblijven op basis van het tot nu toe uitgevoerde onderzoek niet kunnen worden uitgesloten.

Gewone/grijze grootoorvleermuis

De gewone en de grijze grootoorvleermuis zijn op basis van batdetectorwaarnemingen niet te onderscheiden. Gezien de zeldzaamheid van de grijze grootoorvleermuis in Noord Brabant betreffen de waarnemingen in de NDFF nagenoeg zeker de gewone grootoorvleermuis.

De gewone grootoorvleermuis is tijdens de uitgevoerde veldbezoeken niet aangetroffen. Aanwezigheid van een kraamkolonie kan daarmee worden uitgesloten. De aanwezigheid van de grootoorvleermuis in het plangebied kan hiermee echter niet worden uitgesloten. Het vaststellen van foeragerende grootoorvleermuizen middels batdetector is bijzonder moeilijk en de soort wordt snel gemist. Voor het vaststellen van paarplaatsen van de gewone grootoorvleermuis is geen onderzoek uitgevoerd in de juiste periode (maart of september). Aanwezigheid van dergelijke paarplaatsen kan dan ook niet op basis van het nader onderzoek worden uitgesloten. Dergelijke paarplaatsen kunnen aanwezig zijn op zolders van gebouwen, achter betimmeringen of daklijsten en in holle bomen.

Laatvlieger

De laatvlieger is tijdens het nader onderzoek in 2008 alleen foeragerend aangetroffen. Aanvullend onderzoek naar deze soort levert geen extra gegevens op. De aanwezigheid van deze soort in de gebouwen wordt daarom op basis van de beschikbare gegevens uitgesloten.

Watervleermuis

Van de watervleermuis is in 2008 een kraamverblijfplaats aangetroffen in een boom langs de Helmondseweg. De watervleermuis maakt in de zomer gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen in bomen. De aanwezigheid van een kraamverblijfplaats in het plangebied kan dan ook niet worden uitgesloten. De watervleermuis foerageert doorgaans (vlak) boven het wateroppervlak. Incidenteel foerageert de watervleermuis ook op andere locaties, zoals in bomenlanen en in het bos. Het is dan ook niet uitgesloten dat de watervleermuis incidenteel foerageert in het plangebied.

Gewone baardvleermuis

De gewone baardvleermuis is tijdens het nader onderzoek in 2008 niet aangetroffen. De aanwezigheid van kraamkolonies kan op basis van de resultaten van het onderzoek worden uitgesloten. Voor paar- en winterverblijven zijn in het plangebied geen geschikte gebouwen aanwezig. Ook de aanwezigheid van paar- en

winterverblijven wordt daarmee worden uitgesloten. Het feit dat de soort tijdens het nader onderzoek in 2008 niet is aangetroffen, gecombineerd met het ontbreken van geschikte gebouwen voor paar- en winterverblijven wijst erop dat het instellingsterrein niet of slechts incidenteel wordt gebruikt als foerageergebied voor de gewone baardvleermuis.

Vogels

Voor het vaststellen of er voor wat betreft vogels mogelijk verbodsbepalingen worden overtreden door de ingreep, zijn de vogelgegevens van de NDFF niet geschikt. Veel van de gegevens hebben betrekking incidentele waarnemingen, van bijvoorbeeld overvliegende of overwinterende vogels.

De quickscan uit 2007 geeft aan dat in het plangebied betrekkelijk algemene broedvogels van bossen worden verwacht. Voorbeelden van deze soorten zijn vink, koolmees, pimpelmees, kuifmees, zwarte mees, boomkruiper, boomklever, grote bonte specht, enzovoort. Deze soorten zijn ook waargenomen tijdens het veldbezoek in 2011. De nesten van deze vogels zijn beschermd gedurende de periode dat zij in gebruik zijn.

Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif, zwarte wouw. Tijdens het nader onderzoek in 2008 zijn deze soorten niet in het plangebied vastgesteld. Ook tijdens het veldbezoek in 2011 zijn er geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van nesten van deze soorten in het plangebied. De buizerd broedt mogelijk wel aan de rand van of net buiten het plangebied.

4.4 Effecten op beschermde flora en fauna

Amfibieën

De ingreep zal tijdens de bouwfase mogelijk leiden tot een (beperkt) verlies van leefgebied, het doden van enkele individuen, vernietiging van verblijfplaatsen enz. van de alpenwatersalamander, bruine kikker en de gewone pad. Na afloop van de bouwfase zal het plangebied naar verwachting beter geschikt worden voor de soorten, door de aanleg van tuinen, tuinvijvers, extensief beheerd grasland en poelen. De functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen wordt daarom behouden.

Het plangebied is als leefgebied voor de alpenwatersalamander marginaal. Tijdelijk verlies van foerageergebied en/of verblijfplaatsen heeft geen effect op de gunstige staat van instandhouding van de alpenwatersalamander. In en buiten het plangebied zijn voldoende alternatieve verblijfplaatsen en foerageergebied om het tijdelijke verlies op te vangen. Het doden van individuen van de alpenwatersalamander is een

overtreding van de Flora- en faunawet (art. 9). Dit kan worden voorkomen met de in § 5.2 genoemde mitigerende maatregel.

Voor bruine kikker en gewone pad geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. De gunstige staat van instandhouding van beide soorten komt door de ingreep niet in het geding. Wel dient het overtreden van de verbodsbepalingen in het kader van de zorgplicht van de Flora- en faunawet voor zover mogelijk te voorkomen. Dat kan door tijdens de controle op alpenwatersalamanders eveneens aangetroffen bruine kikkers en gewone padden naar buiten het bouwterrein te verplaatsen.

Grondgebonden zoogdieren

De ingreep zal tijdens de bouwfase leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de eekhoorn. De functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen wordt behouden, omdat het plangebied slechts een marginaal onderdeel van het totale foerageergebied van de eekhoorn omvat. Op langere termijn wordt het verlies van leefgebied weer hersteld.

De ingreep zal tijdens de bouwfase leiden tot een beperkt verlies van leefgebied, het mogelijk doden van enkele individuen en het verlies van verblijfplaatsen van egel, bosmuis, rosse woelmuis en konijn. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor ruimtelijke ontwikkelingen. De gunstige staat van instandhouding van de soorten wordt door de ingreep niet in het geding. Wel dient het doden van dieren in het kader van de zorgplicht van de Flora- en faunawet zoveel mogelijk te worden voorkomen. Dat is mogelijk door kort voor de bouw aangetroffen dieren naar buiten het bouwterrein te verplaatsen. Dit geldt met name voor de egel.

Voor de vos vormt het plangebied mogelijk in beperkte mate een functie als foerageergebied. Door de bouwactiviteiten gaat de geschiktheid als foerageergebied niet of nauwelijks achteruit. De activiteiten hebben dan ook geen effect op de vos en er is dan ook geen sprake van overtreding van een of meer artikelen van de Flora- en faunawet.

Vleermuizen

Kap van bomen

De kap van bomen kan mogelijk leiden tot verlies van kraamverblijfplaatsen van de watervleermuis en paarverblijven van ruige dwergvleermuis. In het zandbos is echter een ruim aanbod van bomen met holten aanwezig. Verlies van een verblijfplaats zal geen effect hebben op de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie watervleermuizen en ruige dwergvleermuizen. Indien de kap plaatsvindt tussen half april en half september, kunnen eventueel individuen van de watervleermuis en ruige dwergvleermuis worden gedood. Dit betreft een overtreding van artikel 9 van de Flora- en faunawet. Deze overtreding is eenvoudig te mitigeren door bomen te kappen in de winterperiode, wanneer geen watervleermuizen in de bomen aanwezig zijn.

Sloop en nieuwbouw

Van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om effecten als gevolg van de ingreep voldoende te onderbouwen. De aanwezigheid van paarverblijven in gebouwen en bomen (ruige dwergvleermuis en grootoorvleermuis) kan niet worden uitgesloten. De ingreep kan leiden tot het doden van enkele individuen en vernietiging van paarverblijfplaatsen van de genoemde soorten. Dit betreft een overtreding van artikel 9 en 11 van de Flora- en faunawet.

Paarverblijven

Om de functie van het plangebied als paarverblijf te onderbouwen of uit te sluiten is nader onderzoek noodzakelijk. Dergelijk onderzoek vindt plaats in twee veldbezoeken tussen 15 augustus en 1 oktober. Indien er geen paarverblijfplaatsen worden aangetroffen, is er geen sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet. Indien er wel paarverblijven worden aangetroffen, kan overtreding van de verbodsbepalingen worden voorkomen met onderstaande mitigerende maatregelen.

Omdat op voorhand duidelijk is welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn om de overtredingen te voorkomen, is het in dit geval ook mogelijk om de mitigerende maatregelen sowieso uit te voeren en nader onderzoek achterwege te laten. Geadviseerd wordt om - indien er na juli 2013 opnieuw een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd moet worden - de functie als paarverblijf wel te onderzoeken. Bij een nader onderzoek volgens het vleermuisprotocol wordt dit automatisch meegenomen.

Vogels

De ingreep kan leiden tot vernietiging van nesten van een aantal bosvogels. Dit is een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze overtreding is eenvoudig te voorkomen door het kappen van de bomen op een moment dat er geen vogels broeden. Dit is mogelijk door de kap van bomen uit te voeren in de periode van oktober tot en met februari. Wanneer vooraf gecheckt wordt of er geen broedende vogels aanwezig zijn, kan dit ook eerder of later uitgevoerd worden. Aangezien het mogelijk is te beoordelen of er vogels broeden als de loofbomen in blad zitten, wordt geadviseerd in deze periode geen bomen te kappen.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Compensatie EHS

Aantasting van wezenlijke kenmerken van de EHS treed niet op. Ook het functioneren van de EHS wordt door de ingreep niet aangetast. Wel treedt het volgende effect op:

- Verlies van 9.011 m² van het beheertype droog bos met productie.

Dit verlies bedraagt minder dan 0,5 % van de oppervlakte van het Zandbos (ruim 200 ha) en kan daarmee niet significant worden genoemd.

Uit de EHS vloeien verplichtingen voort om de effecten – die resteren na mitigatie – te compenseren. Deze worden hieronder nogmaals kort weergegeven. Tenzij anders aangegeven zijn deze maatregelen met elkaar in overeenstemming te brengen.

De volgende mitigerende maatregelen kunnen worden genomen om negatieve effecten op de EHS te beperken.

- Verbeteren van de kwaliteit van het areaal bos dat uit de EHS wordt gehaald, maar dat aansluit op de EHS.

De volgende maatregelen kunnen worden genomen om negatieve effecten op de EHS te compenseren.

- Realisatie van nieuw areaal EHS met een hoge ecologische kwaliteit in de beekzone
- Doorzetten van de inrichting van de beekzone ten westen van het plangebied en in de EHS, tot de Helmondseweg.
- Ecologisch inrichten en beheren van een gebied aansluitend op de EHS-beekzone

Vastleggen compensatie

De compensatie dient via het bestemmingsplan te worden vastgelegd in een bestemmingsaanwijzing.

5.2 Flora- en faunawet

- Bij het vergraven van de beekzone zal rekening moeten worden gehouden met de beschermde alpenwatersalamander. Andere strikt beschermde amfibieën zijn niet aangetroffen.
- Bij het kappen van bomen zal rekening moeten worden gehouden met de watervleermuis en ruige dwergvleermuis. Andere strikt beschermde soorten zijn niet aangetroffen.
- Bij het slopen van gebouwen zal rekening moeten worden gehouden met de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Andere beschermde soorten zijn niet aangetroffen.

- Bij het verwijderen van de beplanting (bomen) moet rekening worden gehouden met het broedende vogels. In de beplanting zijn algemene broedvogels aangetroffen.
- Het bos en de tuinen in het plangebied hebben betekenis voor algemene soorten amfibieën en zoogdieren. Voor deze soorten geldt een vrijstelling ten aanzien van ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer en onderhoud.
- Als gevolg van de ingreep wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de aangetroffen beschermde soorten.

In de onderstaande tabel zijn de zeker of mogelijk in het plangebied voorkomende strikt(er) beschermde soorten opgenomen. Aangegeven is of en zo ja welke verbodsbepalingen worden overtreden en of een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 van de Flora- en faunawet aan de orde is. Hierbij is er van uitgegaan dat er adequate mitigerende maatregelen zullen worden uitgevoerd.

Tabel 5.1 Strikter beschermde soorten in het plangebied, overtredingen Flora- en faunawet

Soort	Vóórkomen	Effecten	Ontheffing nodig?
Alpenwater-salamander	mogelijk	art. 9, 11	Nee, overtreding kan worden voorkomen met mitigerende maatregelen.
Gewone dwergvleermuis	zeker	art. 9, 11	Nee, overtreding kan worden voorkomen met mitigerende maatregelen.
Ruige dwergvleermuis	mogelijk	art. 9, 11	Nee, overtreding kan worden voorkomen met mitigerende maatregelen.
Gewone grootoorvleermuis	mogelijk	art. 9, 11	Nee, overtreding kan worden voorkomen met mitigerende maatregelen.
Watervleermuis	mogelijk	art. 9, 11	Nee, overtreding kan worden voorkomen met mitigerende maatregelen.
Eekhoorn	zeker	geen	n.v.t.

Mitigatie

Uit de Flora- en faunawet vloeit de verplichting voort om de effecten te mitigeren. Deze worden hieronder weergegeven. Tenzij anders aangegeven zijn deze maatregelen met elkaar in overeenstemming te brengen.

- kort voor de start van de aanleg van de beekzone losliggende elementen als stenen, planken, boomstronken en dergelijke om te draaien en eventueel aanwezige amfibieën naar buiten het bouwterrein te verplaatsen (let op: voor het over grotere afstanden vervoeren van beschermde soorten is een ontheffing noodzakelijk. Het direct verplaatsen van individuen buiten het bouwterrein wordt niet gezien als een overtreding van dit artikel van de Flora- en faunawet).
- Verwijderen van beplanting en kappen van bomen in de winterperiode
- Voorafgaand aan de bouw plaatsen van (tijdelijke) vleermuiskasten als vervangend verblijf
- Bij de sloop zoveel mogelijk ontzien van kwetsbare perioden.

- Vleermuisvriendelijk slopen van de bestaande panden volgens het sloopprotocol in paragraaf 4.7 en in geval van calamiteiten direct contact opnemen met vleermuisexpert.
- In de nieuwbouw aanbrengen van voorzieningen die de gebouwen geschikt maken als paarverblijf van de genoemde soorten

Uitwerking mitigerende maatregelen Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis

Een verlies van paarverblijfplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis is goed te mitigeren. Ook het onbedoeld doden van individuen die tijdens de sloop in deze paarverblijven aanwezig zijn is goed te mitigeren. Dat is mogelijk met de volgende mitigerende maatregelen:

1. Voorafgaand aan de bouw plaatsen van (tijdelijke) vleermuiskasten als vervangend verblijf
2. Zoveel mogelijk ontzien van kwetsbare perioden.
3. Vleermuisvriendelijk slopen van de bestaande panden volgens onderstaand sloopprotocol en in geval van calamiteiten direct contact opnemen met vleermuisexpert.
4. In de nieuwbouw aanbrengen van voorzieningen die de gebouwen geschikt maken als paarverblijf van de genoemde soorten

Ad.1

Door het tijdelijk plaatsen van een aantal vleermuiskasten aan bomen en gebouwen in de directe omgeving van de te slopen bebouwing, wordt voorzien in tijdelijke vervanging van de mogelijk te vernietigen verblijfplaatsen. Per fase (fase I en fase II) is het aanbrengen van een vijftal kasten voldoende. De kasten dienen met een minimale onderlinge afstand van 50 meter te worden opgehangen op een hoogte van minimaal 5 meter. Verder is het van belang dat de ingang van de kasten niet verlicht wordt en dat deze een vrije uitvliegruimte heeft (geen obstakels binnen enkele meters van de ingang).

Ad.2

Vleermuizen zijn het minst kwetsbaar in de periodes buiten de winterslaap, kraamtijd en paarperiode. Voor de situatie in het plangebied is alleen de paarperiode van belang. Voor de beide dwergvleermuizen loopt deze periode van half augustus tot half oktober. De paarperiode van de gewone grootoorvleermuis loopt van begin april tot half mei en van half augustus tot begin oktober.

Ad. 3

Allereerst zal het gebouw ongeschikt gemaakt moeten worden voor vleermuizen.

Werkwijze strippen

Het ongeschikt maken (strippen) van de gebouwen vindt plaats op de volgende wijze:

1. Het aanwezige beschot van hout of ander plaatmateriaal dient handmatig van het gebouw te worden verwijderd.
2. De metalen daklijsten en boeiboorden van de dakrand worden handmatig verwijderd en de laag bitumen wordt bij de dakrand weggetrokken om de spouw aan de bovenzijde open te leggen (mits een open spouw aanwezig is).
3. Wanneer door het strippen de spouwmuur niet open komt te liggen kan het nodig zijn om deze open te leggen door gaten van 1 x 1 m in de muur te maken. In alle gevels worden hiervoor twee gaten aangebracht op twee derde van de totale hoogte.

Hoewel dit niet verwacht wordt, kan nooit worden uitgesloten dat bij het strippen vleermuizen worden aangetroffen. Bij het onverhoopt aantreffen van één of enkele vleermuizen tijdens het strippen worden deze dieren door de ter zake kundige opgevangen en 's avonds na wat bijvoeren op dezelfde locatie losgelaten. Vleermuizen zijn mogelijk bij een zeer lage nachttemperatuur niet in staat om zelfstandig een andere verblijfplaats op te zoeken. Daarom kan dit alleen uitgevoerd worden wanneer de voorspelde minimumtemperatuur boven de 5 graden ligt.

Een nacht wachten

Nadat de panden gestript zijn, worden deze een nacht met rust gelaten, zodat eventueel nog aanwezige dieren de kans hebben hun verblijfplaats te verlaten.

De sloop van de panden

Nadat eventueel aanwezige vleermuizen de kans hebben gehad het gebouw te verlaten kan dit volledig gesloopt worden.

Ad 4

Door in de nieuwbouw voorzieningen op te nemen, kunnen nieuwe verblijfmogelijkheden voor vleermuizen worden geschapen.

De meest geschikte gebouwgedeelten voor voorzieningen zijn trappenhuizen, liftschachten en ketelhuizen. Gedacht worden aan de volgende mogelijkheden:

- Toegankelijk maken van de spouw (tussen de isolatie en de buitenmuur) van de nieuwbouw, door open stootvoegen boven 5 meter hoogte een breedte van 1,5 à 2 cm te geven. De breedte van de spouw dient 2 à 3 centimeter te bedragen.
- In plaats hiervan toegankelijk maken van de spouw door het inbouwen van een aantal vleermuiskasten of -kokers met doorgang (bijvoorbeeld Schwegler vleermuiskoker 2FR).
- Plaatsen van een extra wand voor de eigenlijke muur, waarmee een extra spouw wordt gerealiseerd en het op een van hiervoor genoemde methoden toegankelijk maken van deze spouw.

- Realiseren van een spleetvormige ruimte met een breedte van 1,8 à 2,5 cm (bijvoorbeeld 1 x 1 m) tussen de spouwmuurisolatie en de binnenmuur van het gebouw, die in open verbinding staat met een van de andere genoemde voorzieningen.
- Toepassen van gevelbetimmeringen met een ruimte van 1,8 à 2,5 cm tussen de betimmering en de muur, die van onderaf toegankelijk zijn (de hoogte van de toegang ligt op minimaal 5 m hoogte boven maaiveld).
- Toegankelijk maken van boeiboorden door enkele openingen van 1,5 bij 3 cm.

Wanneer meer bekend is over de bebouwing en de daarbij toegepaste bouwwijze, kunnen wij in overleg met de architect nader adviseren over de toe te passen maatregelen.

Vastleggen mitigatie

Aanbevolen wordt om in het uitvoeringsplan vast te leggen hoe de in dit onderzoek genoemde mitigerende maatregelen zullen worden uitgevoerd. Daarmee is duidelijk dat deze integraal onderdeel van het uitvoeringsplan vormen.

5.3 Nader onderzoek

Flora- en faunawet

Indien er werkzaamheden voor de ingreep worden uitgevoerd na juli 2013, dient er opnieuw nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de functie van het plangebied voor vleermuizen. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens het vleermuisprotocol.

Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek kan het nodig zijn dat er voor deze soorten vrijstelling of ontheffing wordt verkregen en dat er aanvullende mitigerende of compenserende maatregelen worden getroffen.

6 Literatuur

Anonymus, 2008. Het Rijtven Deurne. Landschappelijk / stedenbouwkundig masterplan. MTD Landschapsarchitecten. 's-Hertogenbosch.

Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant, 2010. Natuurbeheerplan 2011. Provincie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant, 2011. Verordening ruimte Noord-Brabant 2011.

Vleeming, S. & R. van Eekelen, 2007. Beoordeling beschermde soorten Rijtse Vennen, Deurne. Quick scan in het kader van de Flora- en faunawet. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2011. Vleermuisprotocol 2011, 30 maart 2011.

Websites:

- quickscanhulp.nl, Het natuurloket, Gegevensautoriteit Natuur en Regeling Ecologie & Landschap
- Informatiekaart Ecologische Hoofdstructuur, Provincie Brabant.
- Kaart Natuurbeheerplan 2011 - 2012, Provincie Brabant.

Bijlage 1 Wettelijk kader

1.1 Inleiding

In deze bijlage wordt in het kort beschreven wat de wettelijke kaders zijn voor opstellen van ecologische beoordelingen van ruimtelijke ingrepen en andere handelingen. In de natuurbeschermingswetgeving wordt een onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland verankerd in de Flora- en faunawet (§1.2 van deze bijlage), de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998 (§1.3). Met deze wetten geeft Nederland invulling aan de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) heeft sinds 1 oktober 2010 de procedures bij ruimtelijke ingrepen ingrijpend gewijzigd (§ 1.4). Ook wordt kort ingegaan op de betekenis van Rode lijsten (§ 1.5) en de Ecologische Hoofdstructuur (§ 1.6) bij ecologische toetsingen.

1.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen.

De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving, voor iedereen en in alle gevallen.

De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij' principe. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn (zie kader).

Verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet (verkort)

Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van beschermde planten.
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren.
Artikel 12:	Het zoeken, beschadigen of uit het nest halen van eieren van beschermde dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van beschermde planten en dieren.

Artikel 75 bepaalt dat vrijstellingen en ontheffingen van deze verbodsbepalingen kunnen worden verleend. Het toetsingskader hiervoor is vastgelegd in het

Vrijstellingenbesluit. Er gelden verschillende regels voor verschillende categorieën werkzaamheden.

Er zijn vier beschermingsregimes corresponderend met vier groepen beschermde soorten (tabellen 1 t/m 3 en vogels).

Tabel 1. De algemene beschermde soorten

Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer. Ontheffing ten behoeve van andere activiteiten kan worden verleend, mits de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is ('lichte toetsing').

Tabel 2. De overige beschermde soorten

Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en van bestendig gebruik en beheer, als op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Anders is ontheffing noodzakelijk, na lichte toetsing.

Tabel 3. De strikt beschermde soorten

Dit zijn de planten- en diersoorten vermeld in Bijlage 1 van het Vrijstellingenbesluit of in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Uit recente jurisprudentie blijkt dat de regels voor de Habitatrichtlijnsoorten nog strikter zijn¹

Voor bestendig gebruik en beheer geldt voor de soorten van Bijlage 1 van het Vrijstellingenbesluit een vrijstelling, mits men werkt op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Voor ruimtelijke ingrepen is altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Deze kan worden verleend na een uitgebreide toetsing (zie onder).

Voor de soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt hetzelfde regime, met één grote beperking. Ontheffing of vrijstelling kan niet worden verleend voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer en gebruik, tenzij er (tevens) sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, of in het belang van het milieu, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van wilde flora en fauna. Voor deze groep soorten kan overigens geen vrijstellingen worden verleend voor artikel 10 (verontrusting).

Vogels.

Alle inheemse vogels zijn strikt beschermd. Ontheffing of vrijstelling kan alleen worden verkregen op grond van openbare veiligheid, volksgezondheid of bescherming van flora en fauna. De Vogelrichtlijn noemt zelfs 'dwingende redenen van groot openbaar belang' niet als grond².

Dat betekent dat in beginsel alle activiteiten die kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van in gebruik zijnde nesten buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd.

Het ministerie heeft een lijst gemaakt van soorten die hun nest doorgaans het hele jaar door of telkens opnieuw gebruiken. Deze nesten zijn jaarrond beschermd³.

¹ Zie uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, 21 januari 2009 zaaknr. 200802863/1 en 13 mei 2009 nr. 200802624/1), en Rechtbank Arnhem, 27 oktober 2009 zaaknr. AWB 07/1013. Zie tevens de brief van het ministerie van LNV d.d. 26 augustus 2009 onder kenmerk ffw2009.corr.046 en de Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.

² Zie de vorige voetnoot.

³ Zie de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingrepen, ministerie van LNV, augustus 2009.

De uitgebreide toetsing houdt in dat ontheffing alleen kan worden verleend als:

1. Er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
2. Er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is;
3. Er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang;
4. Er zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen betekent het actief optreden om alle mogelijke schade aan een soort te voorkomen, zodanig dat geen wezenlijke negatieve invloed op de relevante populatie van de soort optreedt.

In veel gevallen kan voorkomen worden dat een ontheffing nodig is, als mitigerende maatregelen er voor zorgen dat de functionele leefomgeving van dieren in tact blijft. Vooral voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels is dit cruciaal (omdat er alleen ontheffing kan worden verkregen na zware toetsing).

1.3 Natuurbeschermingswet 1998⁴

De Natuurbeschermingswet 1998 (kortweg: Nbwet) vormt de invulling van de gebiedsbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en heeft als doel het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden in Nederland.

Aanwijzing van gebieden

De Nbwet kent verschillende soorten beschermde gebieden. De belangrijkste zijn de Natura 2000-gebieden (oftewel Vogel- en Habitatrichtlijngebieden oftewel Speciale Beschermingszones) en de beschermde natuurmonumenten. De aanwijzingsbesluiten van deze gebieden bevatten een kaart en een toelichting, waarin de instandhoudingsdoelstellingen staan verwoord (zie www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur).

In de "oude" aanwijzingsbesluiten van Staats- en Beschermde natuurmonumenten worden de natuurwetenschappelijke waarde en het natuurschoon als grond voor de bescherming aangevoerd. Deze meer abstracte waarden blijven van kracht in de nieuwe Natura 2000-gebieden, voor zover zij voormalige Staats- of Beschermde natuurmonumenten omvatten. Deze waarden dienen bij toetsingen nader te worden geconcretiseerd.

Natura 2000-gebieden

Voor Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te worden opgesteld. Daarin staat o.a. welke maatregelen nodig zijn om de natuurdoelen te halen en welk (bestaand en toekomstig) gebruik al dan niet vergunningplichtig is. Voor een groot aantal gebieden is een beheerplan in een ver gevorderd stadium van voorbereiding.

Voor het uitvoeren van projecten en handelingen, die negatieve effecten kunnen hebben op Natura 2000-gebieden en die niet nodig zijn voor of verband houden met het beheer, is een vergunning nodig. Van negatieve effecten is sprake als, gelet op de

⁴ Op 1 februari 2009 is een wetswijziging van de Nbwet van kracht geworden. Door de inwerkingtreding van de Crisis- en herstelwet is de Nbwet per 31 maart 2010 opnieuw gewijzigd. De wijzigingen zijn in deze paragraaf verwerkt.

instandhoudingsdoelen, een habitatype of leefgebied van soorten verslechtert of soorten significant worden verstoord. Deze bescherming geldt alleen voor de habitatypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Projecten en handelingen die de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied aantasten zijn in ieder geval vergunningplichtig.

Bij een besluit om een plan (bijvoorbeeld bestemmingsplan, streekplan, waterhuishoudingsplan) vast te stellen, moet rekening worden gehouden met de effecten op Natura 2000-gebieden en met het beheerplan.

Ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn als die activiteiten negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor het gebied (kunnen) veroorzaken. Dit wordt de 'externe werking' van de bescherming genoemd.

Bestaand gebruik

Bestaand gebruik volgens de Nbwet is gebruik dat bestond op 1 oktober 2005 en sindsdien niet of niet in betekenende mate is gewijzigd. Voor de raad van State lijkt de vraag of het gebruik al bestond op het (eerste) moment van aanwijzen (als Vogelrichtlijngebied) of aanmelden (als Habitatrictlijngebied) overigens relevanter. bestaand gebruik dat zeker geen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan vergunningvrij worden voortgezet. Als significante effecten niet kunnen worden uitgesloten is een vergunning nodig, tenzij in het beheerplan anders is bepaald. in het beheerplan moeten dan maatregelen zijn voorzien om de effecten te beperken of te niet te doen.

Habitattoets

Een vergunning ex art. 19d Nbwet kan pas worden afgegeven nadat een 'habitattoets'⁵ het bevoegd gezag de zekerheid heeft gegeven dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Deze is verwoord in art. 19d t/m 19j van de Nbwet.

In de 'oriëntatiefase' – voorheen ook wel 'voortoets' genoemd – wordt onderzocht of een activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, mogelijk schadelijke gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied en zo ja of deze gevolgen significant kunnen zijn. De gevolgen moeten worden beoordeeld in samenhang met die van andere plannen en projecten ('cumulatieve effecten').

Indien de oriëntatiefase uitwijst dat er geen effecten zijn, zijn er vanuit de Nbwet geen verdere verplichtingen of beperkingen voor de uitvoering van de activiteit. Wel kan het verstandig zijn om met het bevoegd gezag in overleg te treden, om te bezien of men zich in de conclusies van het uitgevoerde onderzoek kan vinden.

Als er wel effecten (verslechtering van habitatype of leefgebied) zijn, maar die zijn zeker niet significant, dan kan het bevoegd gezag vragen om een nadere toetsing. In zo'n nadere toetsing worden de effecten gespecificeerd. Daarbij hoeft dan niet meer naar cumulatieve effecten te worden gekeken. Het bevoegd gezag beoordeelt of de effecten aanvaardbaar zijn of niet. Aan de vergunning kunnen beperkende voorwaarden (mitigatie en compensatie, zie onder) worden verbonden.

⁵ De termen habitattoets en oriëntatiefase staan niet in de wet. De passende beoordeling wel.

Als er een kans is op significante effecten volgt een 'passende beoordeling'. De passende beoordeling is veel uitgebreider. Op basis van de beste wetenschappelijke kennis dienen de effecten op de habitats en soorten te worden ingeschat, rekening houdend met cumulatieve effecten.

Als de passende beoordeling uitwijst dat aantasting van de natuurlijke kenmerken is uitgesloten, dan kan de vergunning worden verleend. Aantasting van de natuurlijke kenmerken is praktisch gesproken uitgesloten als er geen significante effecten zijn in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen.

Als significante effecten niet kunnen worden uitgesloten, dan mag vergunning alleen worden verleend als er voldaan is aan alle drie onderstaande_ADC-criteria:

- Er zijn geen geschikte Alternatieven.
- Er is sprake van Dwingende redenen van groot openbaar belang, waaronder redenen van sociale en economische aard.
- Er is voorzien in exacte en tijdige Compensatie.

Als er sprake is van aantasting van een gebied dat is aangewezen ter bescherming van prioritair natuurlijk habitatype of een prioritaire soort, dient eerst door de minister van EL&I aan de Europese Commissie advies te worden gevraagd. Bovendien is het aantal redenen van groot openbaar belang beperkt.

Cumulatieve effecten

Volgens de Natuurbeschermingswet 1998 (art. 19d lid 1) is het – zonder vergunning – verboden om handelingen te verrichten die op zich zelf of “in combinatie met andere projecten of plannen significante effecten kunnen hebben”. In het onderzoek naar cumulatieve effecten, wordt het effect van het onderhavige plan of project in combinatie met andere ingrepen in beeld gebracht.

De basis hiervoor is art. 6 van de Habitatrichtlijn, die van toepassing is op alle Natura 2000-gebieden.

“Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.”

Het werkdocument “Toepassing begrippenkader” (Ministerie van LNV, 2007) stelt voor om het begrip cumulatie als volgt te definiëren:

“De effecten van de voorgestelde eigen activiteit op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in combinatie met de effecten van andere activiteiten en plannen”.

Met andere woorden: in een studie naar de cumulatieve effecten dienen *alle* activiteiten (bestaand gebruik, nieuwe projecten) en plannen te worden betrokken, die op dezelfde instandhoudingsdoelstellingen negatieve effecten kunnen hebben als het eigen project. Het doet daarbij in beginsel niet ter zake of er een verband is tussen het eigen project en de andere activiteiten en plannen, of dat de effecten tijdelijk zijn of (naar verwachting) slechts beperkt van omvang zijn.

Significantie

Voor een invulling van het begrip significantie volgen wij de 'Leidraad significantie' van het Steunpunt/Regiebureau Natura 2000. Van significante effecten kan sprake zijn als ten gevolge van menselijk handelen het verwezenlijken van de instandhoudingsdoelen sterk wordt bemoeilijkt of onmogelijk wordt gemaakt. Dat is in ieder geval zo, als het oppervlak van een habitatype of een leefgebied of de kwaliteit van habitatype of leefgebied of de omvang van een populatie lager wordt dan genoemd in de instandhoudingsdoelen in het aanwijzingsbesluit.

Beschermde natuurmonumenten

Het toetsingskader voor beschermde natuurmonumenten is vergelijkbaar, echter de procedure en de speelruimte van het bevoegd gezag wijken op enigszins af. De beoordeling is minder strikt en door het ontbreken van concrete instandhoudingsdoelen vaak ook minder eenduidig.

Zorgplicht

Artikel 19I legt aan iedereen een zorgplicht voor beschermde natuurgebieden op. Deze zorg houdt in ieder geval in dat ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling nadelige gevolgen heeft, verplicht is die handeling achterwege te laten of, als dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, eventuele gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De nadelige handelingen hebben betrekking op de instandhoudingsdoelen in het geval van een Natura 2000-gebied en op de wezenlijke kenmerken in het geval van een beschermd natuurmonument.

1.4 Wabo en omgevingsvergunning

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is op 1 oktober 2010 van kracht geworden. De Wabo voegt een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en andere toestemmingen samen tot één omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is nodig voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, zoals sloop, bouw, aanleg en gebruik, als die een plaatsgebonden karakter hebben en dat van invloed kunnen zijn op de "fysieke leefomgeving". Dit omvat alle fysieke waarden in de leefomgeving, zoals milieu, natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Als hoofdregel kent de Wabo het bevoegd gezag toe aan B&W van de gemeente waar het project (in hoofdzaak) zal worden uitgevoerd. Voor projecten van provinciaal belang kunnen GS het bevoegd gezag zijn, voor projecten van nationaal belang een minister.

De ontheffing Flora- en faunawet en de vergunning Natuurbeschermingswet 1998, die voor een ruimtelijke ingreep nodig kunnen zijn, kunnen worden "aangehaakt" bij de omgevingsvergunning. Dat wil zeggen dat bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning ook een toetsing aan Ffwet en/of Nbwet moet worden gevoegd. De aanvraag wordt dan aan het bevoegde gezag (Ffwet: ELI; Nbwet: GS of ELI)

voorgelegd. Die zal dan toestemming geven in de vorm van een Verklaring van geen bezwaar (Vvgb). De inhoudelijke toetsing zal niet veranderen.

Op aanvragen voor een omgevingsvergunning, die mede betrekking hebben op Flora- en faunawet en/of Natuurbeschermingswet 1998 is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing.

Overigens kan een ontheffing Ffwet of vergunning Nbwet ook los van de omgevingsvergunning worden aangevraagd. Dat dient dan wel te gebeuren vóórdat de omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

1.5 Rode lijsten

Rode lijsten zijn geen wettelijke instrumenten, maar zijn sturend voor beleid. Zij dienen om prioriteiten in middelen en maatregelen te kunnen bepalen. Bij het beoordelen van maatregelen en ingrepen kunnen de Rode lijsten echter wel een belangrijke rol spelen. Er zijn nu landelijke Rode lijsten vastgesteld voor paddestoelen, korstmossen, mossen, vaatplanten, platwormen, land- en zoetwaterweekdieren, bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, libellen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren en vogels (LNV 2009). Een aantal provincies heeft aanvullende provinciale Rode lijsten opgesteld.

Van soorten op de Rode lijst moet worden aangenomen dat negatieve effecten van ingrepen de gunstige staat van instandhouding relatief gemakkelijk in gevaar brengen. Waar het beschermde soorten betreft zal er dus extra aandacht aan mitigatie en compensatie moeten worden besteed. Bij niet-beschermde soorten of soortgroepen kunnen op grond van de zorgplicht extra maatregelen worden geleverd. Bij een aantal soortgroepen gaat het echter om tientallen of honderden moeilijk vast te stellen soorten, waardoor de waarde voor praktische toepassingen vaak beperkt is.

1.6 De Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om van de bestaande en nieuwe natuur een goed functionerend netwerk te maken. Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden' van de EHS. Op plannen, projecten of handelingen binnen de EHS is conform de Nota Ruimte het 'nee, tenzij'-regime van toepassing.

Ruimtelijke ingrepen in de EHS met significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied zijn in beginsel niet toegestaan. Tenzij er voor de ingreep geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De initiatiefnemer is verplicht om de negatieve effecten te mitigeren (voorkomen of beperken) en de restschade te compenseren.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. De natuurdoelen worden door de provincies vastgelegd, meestal in natuurdoeltypen of beheertypen per perceel.

1.7 Literatuur

Ministerie van LNV, 2009. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, nr. 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV, 2005a. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van LNV, 2005b. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van LNV & IPO (2007). Spelregels EHS. Ministerie van LNV/IPO, Den Haag. www.wetten.nl.

omgevingsvergunning.vrom.nl/

www.vrom.nl/pagina.html?id=3410 (*nota ruimte*)

Steunpunt Natura 2000 (2010). Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. versie 27 mei 2010. RegieBureau Natura 2000, Utrecht.

Steunpunt Natura 2000 (2007). Toepassing begrippenkader Natuurbeschermingswet 1998. Intern werkdocument voor opstellers beheerplannen Natura 2000 en vergunningverleners Nb-wet. RegieBureau Natura 2000, Utrecht.

Steunpunt Natura 2000 (2008). Aanvulling op 'Toepassing begrippenkader Nb-wet '98'
• Bestaand gebruik • Externe Werking. Intern werkdocument voor opstellers beheerplannen Natura 2000 en vergunningverleners Nb-wet. RegieBureau Natura 2000, Utrecht.

Bureau Waardenburg bv

Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg

Telefoon 0345-512710, Fax 0345-519849

E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl

Bijlage 3: Anterieure overeenkomst

**ANTERIEURE EXPLOITATIEOVEREENKOMST BIJ DE WIJZIGING VAN DE
BESTEMMING TEN BEHOEVE VAN DE BOUW VAN woon en dagbestedingsruimten in de
noordzone van Het Rijtven**

De ondergetekenden,

- de gemeente Deurne, te dezen ingevolge het bepaalde in artikel 171 Gemeentewet vertegenwoordigd door haar burgemeester de heer H.J. Mak, hierna te noemen: de gemeente,

en

- Stichting ORO wonende te 5709 HL Helmond aan de Baroniehof 165, hierna te noemen: de verzoeker;

In aanmerking nemende:

- dat verzoeker op 22 oktober 2010 in de stuurgroep De Rijtse Vennen bij de gemeente een verzoek heeft ingediend voor de bouw van wonen en dagbesteding voor cliënten van Het Rijven aan de Helmondseweg nr144 te 5751 PH Deurne, kadastraal bekend als gemeente Deurne, sectie B nr. 2552
- dat dit plan gedeeltelijk in strijd is met de op grond van het bestemmingsplan “De Rijtse Vennen” geldende bestemming ‘bos’ in de noordzone van Het Rijtven ;
- dat verzoeker op 22 oktober 2010 bij de gemeente een schriftelijk verzoek heeft ingediend tot herziening van het bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, sub a, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- dat de gemeente pas kan besluiten tot het bestemmingsplan als daarbij sprake is van een goede ruimtelijke ordening;
- dat met deze overeenkomst onder meer wordt beoogd de realisatie van landschappelijke inpassing als onderdeel van een goede ruimtelijke ordening anderszins te verzekeren;
- dat de gemeente, op grond van artikel 6.12 Wro, met het oog op kostenverhaal verplicht is een exploitatieplan vast te stellen bij planologische maatregelen ten behoeve van bouwplannen zoals vastgelegd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
- dat de gemeente, op grond van artikel 6.12, lid 2 Wro, echter kan besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- dat met deze overeenkomst naast de goede ruimtelijke inpassing wordt beoogd het verhaal van kosten van grondexploitatie anderszins te verzekeren;
- dat de gemeente uit eerste onderzoek niet is gebleken van doorslaggevende planologische beletselen om mee te werken aan het gemelde verzoek;
- dat er evenwel uit de gevraagde planologische medewerking ook schade kan voortvloeien als bedoeld in artikel 6.1 Wro om welke reden er bij de gemeente gerede twijfel bestaat over de vereiste economische uitvoerbaarheid van de gevraagde planologische maatregel;
- dat de gemeente, op grond van artikel 6.24, lid 1, onder b Wro en artikel 6.4a, lid 1, in een anterieure overeenkomst over grondexploitatie bepalingen kan opnemen voor afwenteling van schade als bedoeld in artikel 6.1 Wro (planschade);
- dat de gemeente de Procedureverordening planschade Deurne 2008 heeft vastgesteld op grond waarvan een derde-belanghebbende zoals de verzoeker betrokken wordt bij de behandeling van aanvragen om tegemoetkoming in planschade.

komen als volgt overeen:

Algemene bepalingen

Artikel 1.

De gemeente, althans het bevoegde bestuursorgaan, bevordert de procedurele afwikkeling van het wijzigingsplan ex. artikel 3.6 Wro ten behoeve van Stichting ORO aan Baroniehof 165 te Helmond. Dit bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van wonen en dagbesteding voor cliënten van Het Rijven op het perceel kadastraal bekend als gemeente Deurne, sectie B nr. 2552 op het adres Helmondseweg 144 te Deurne mogelijk.

Bepalingen met betrekking tot plankosten en grondexploitatie

Artikel 2.

De in artikel 1 bedoelde planologische maatregel maakt de bouw van wonen en dagbesteding voor cliënten van Het Rijven mogelijk en wordt aangemerkt als een plan waarbij op grond van artikel 6.2.1 Bro een exploitatieplan moet worden vastgesteld, tenzij kostenverhaal anderszins verzekerd is. De gemeente verplicht zich de bij het plan gemaakte kosten zoals nader omschreven in artikel 6.2.4 Bro op verzoeker te verhalen en verzoeker verplicht zich deze kosten aan de gemeente te betalen;

Artikel 3.

Op grond van artikel 6.12, lid 2 Wro kan de gemeente, in afwijking van de in artikel 2 genoemde verplichting tot vaststelling van een exploitatieplan, bij een besluit tot vaststelling van de planologische maatregel besluiten geen exploitatieplan vast te stellen. Het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden dient in dat geval anderszins verzekerd te zijn. Door middel van deze anterieure overeenkomst is het verhaal van voornoemde kosten verzekerd;

Artikel 4.

De gemeentelijke plankosten voor het opstellen van de in artikel 1 genoemde planologische maatregel bedragen € 14.119,89 . Dit bedrag dient door verzoeker aan de gemeente te worden betaald door storting op bankrekening nr. **110803426** ten name van de gemeente Deurne onder vermelding "*gemeentelijke plankosten planologische maatregel Helmondseweg 144*". De door verzoeker gevraagde planologische procedure wordt pas gestart nadat voornoemde plankosten zijn betaald.

Artikel 5.

De kosten voor het door Wissing Stedebouw en ruimtelijke vormgeving BV laten opstellen van het wijzigingsplan en het (laten) uitvoeren van de bijbehorende noodzakelijke onderzoeken bedragen volgens de offerte € 6.000 (exclusief BTW en verschotten) voor het opstellen van het wijzigingsplan en het uitvoeren van een akoestische quickscan, en worden ten aanzien van de optionele milieu onderzoeken (aanvullend uitgebreid akoestisch onderzoek, quickscan natuurwetgeving en bodemonderzoek) geschat op € 5.000 (exclusief BTW en verschotten). Voor het aanvullend onderzoek wordt eerst offerte opgevraagd en ter kennis van verzoeker gebracht voordat opdracht wordt verstrekt. Eventuele aanpassingen die voortvloeien uit de ter inzage legging van het wijzigingsplan maken geen onderdeel uit van de genoemde kosten. Verzoeker betaalt aan de gemeente de door Wissing Stedebouw en ruimtelijke vormgeving BV in rekening gebrachte werkelijke kosten (inclusief BTW), waarbij ten aanzien van de kosten voor eventuele aanpassingen die voortvloeien uit de ter inzage legging van het wijzigingsplan wordt overeengekomen dat hiervoor eerst een offerte wordt gevraagd die ter goedkeuring aan verzoeker wordt voorgelegd alvorens de aanpassingen worden uitgevoerd. Verzoeker betaalt aan de gemeente de door overige bureaus noodzakelijk te verrichten onderzoeken in rekening gebrachte werkelijke kosten (inclusief BTW) ten behoeve van de aanpassingen. De door verzoeker gevraagde planologische procedure wordt pas gestart nadat voornoemde kosten voor het opstellen van het wijzigingsplan en de bijbehorende onderzoeken zijn betaald en de door verzoeker gevraagde planologische procedure wordt pas vervolgd nadat de kosten voor de aanpassingen zijn betaald.

Artikel 6.

Verzoeker verplicht zich tot het inrichten van de in bijlage 1 aangegeven delen van Het Rijtven zijnde EHS te compenseren als Ecologische Hoofdstructuur overeenkomstig het Compensatieplan EHS wat als bijlage 2 bij deze overeenkomst gevoegd is.

Artikel 7.

Verzoeker verplicht zich tot het hydrologisch neutraal ontwikkelen van het plan overeenkomstig de uitgangspunten van het vast te stellen bestemmingsplan. De uitwerking van de maatregelen legt verzoeker aan de gemeente voor en verzoeker gaat pas tot uitvoering over nadat de gemeente heeft ingestemd met de uitwerking. Van de uitgevoerde werken moet verzoeker aan de gemeente de revisie leveren van hetgeen ten behoeve van het hydrologisch neutraal ontwikkelen is aangelegd. Bij het in gebreke blijven van de levering van de revisie uiterlijk 3 maanden na eerste bewoning of als uit de revisie blijkt dat het plan niet conform ontwerp is aangelegd (hydrologisch neutraal) is ontwikkelaar aan gemeente een bedrag verschuldigd van € 5.000.

Bepalingen met betrekking tot planschade**Artikel 8.**

De gevraagde planologische maatregel kan tot planschade leiden.

De verzoeker verbindt zich om aan de gemeente het totale bedrag te compenseren van de planschade, die onherroepelijk voor tegemoetkoming door de gemeente in aanmerking komt en die voortvloeit uit de planologische maatregel, zoals deze naar aanleiding van het door de verzoeker ingediende verzoek door de gemeente wordt vastgesteld, respectievelijk verleend en in werking treedt.

Artikel 9.

De gemeente zal de verzoeker schriftelijk in kennis stellen van een aanvraag om vergoeding van schade als bedoeld in artikel 6.1 Wro die voortvloeit uit de planologische maatregel, zoals deze naar aanleiding van het door de verzoeker ingediende verzoek wordt vastgesteld door de gemeente en in werking treedt. De gemeente zal de verzoeker bij de behandeling van de aanvraag betrekken op de wijze, zoals voorgeschreven in de Procedureverordening planschade Deurne 2008.

Artikel 10.

De verzoeker zal tot zekerheid van de nakoming van zijn contractverplichting binnen 30 dagen na de dagtekening van deze overeenkomst een onherroepelijke en onvoorwaardelijke bankgarantie, volgens een bijgevoegd concept, overleggen, ter grootte van € 6.000 door de gemeente in te roepen gedurende vijf jaar na onherroepelijk worden van de planologische maatregel dan wel in het geval tegemoetkoming in planschade is gevraagd tot drie maanden na het moment dat een beslissing op ingediende verzoeken formele rechtskracht heeft verkregen. De hoogte van de bankgarantie heeft geen rechtstreekse relatie met de eventueel door verzoeker aan de gemeente te compenseren schade als bedoeld in artikel 6 van deze overeenkomst en doet derhalve ook geen afbreuk aan de verplichting van verzoeker tot compensatie van het totale bedrag van de schade.

Artikel 11.

De gemeente zal, zo spoedig mogelijk na iedere aparte en onherroepelijke toekenning van een tegemoetkoming in planschade, die voortvloeit uit de planologische maatregel, zoals deze naar aanleiding van het door de verzoeker ingediende verzoek door de gemeente wordt vastgesteld, respectievelijk verleend en in werking treedt, het bedrag van de toegekende tegemoetkoming schriftelijk aan de verzoeker meedelen.

Artikel 12.

Ter uitvoering van het in artikel 5 bepaalde verplicht de verzoeker zich het desbetreffende bedrag na iedere mededeling aan de gemeente over te maken binnen twee weken na de verzending van de mededeling door storting op bankrekening nr. **110803426** ten name van de gemeente Deurne

onder vermelding “*planschadeposten planologische maatregel Helmondseweg 144*”.

Bepalingen met betrekking tot het realiseren van landschappelijke inpassing

Artikel 13.

Voor een goede stedenbouwkundige invulling van het plan is een voorwaarde in het bestemmingsplan opgenomen waarbij wordt bepaald dat er binnen het bouwblok een goede landschappelijke inpassing moet worden gerealiseerd van blijvend groen zoals is aangegeven op het bouwplan met werknummer (21 juni 2011, compensatie Noordzone ORO), tekening (21 juni 2011, compensatie Noordzone ORO) wat als bijlage 3 bij deze overeenkomst gevoegd is;

Artikel 14.

Verzoeker verplicht zich tot aanleg, instandhouding en beheer van de in artikel 12 genoemde landschappelijke inpassing met blijvend groen een en ander zoals is aangegeven op het stedenbouwkundig plan met werknummer ((21 juni 2011, compensatie Noordzone ORO), tekening ((21 juni 2011, compensatie Noordzone ORO). De uitvoering van de landschappelijke inpassing dient te geschieden in twee fasen, te weten fase 1: de noordzone en Rijtvense Loop binnen 3 jaar volgend op de gereedmelding van het bouwplan in de noordzone en fase 2: in het gebied ten oosten van het bosje van Jacobs binnen 3 jaar na het amoveren van de daar aanwezige bebouwing Heideveld en Boogaard.

Artikel 15.

Indien de landschappelijke inpassing niet is gerealiseerd in het eerstvolgende plantseizoen volgend op de gereedmelding van het bouwplan, verbeurt verzoeker aan de gemeente een direct en zonder rechterlijke tussenkomst opeisbare boete van € 7.500 per fase;

Artikel 16.

Tenzij de gemeente schriftelijk heeft toegestaan dat daarvan kan worden afgeweken, moeten artikel 12, 13 en 14 bij elke gehele of gedeeltelijke vervreemding van de in artikel 1 genoemde gronden of vestiging van beperkte rechten daarop aan elke rechtsopvolger in eigendom of rechthebbende op een beperkt recht worden opgelegd onder verbeurte door de nalatige vervreemder van een dadelijk opeisbare boete ten behoeve van de gemeente van € 7.500 per fase. De boete is verschuldigd door het enkele feit van niet-nakoming of overtreding van het bepaalde in dit artikel zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst zal zijn vereist. De boete moet worden betaald binnen één maand na een daartoe strekkende schriftelijke aanmaning van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deurne;

Slotbepalingen

Artikel 17.

Het is de verzoeker zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente niet toegestaan rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen aan derden; de gemeente is bevoegd aan een mogelijk te geven toestemming nadere - redelijke, althans niet onredelijke - voorwaarden te verbinden;

Artikel 18.

Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing en geschillen tussen partijen zullen worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement waarbinnen het grondgebied van de gemeente is gelegen;

Artikel 19.

1. Indien de in artikel 1 genoemde planologische maatregel niet wordt vastgesteld of indien de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State de planologische maatregel vernietigt, wordt de inzet van de gemeente beëindigd zonder dat de gemeente kan worden aangesproken op vergoeding van gemaakte kosten of geleden schade.

2. De reeds gemaakte (plan)kosten, zoals de gedane onderzoeken, de aangelegde voorzieningen en de procedurekosten, blijven in deze situatie voor rekening van verzoeker en verzoeker dient deze, voor zover deze niet zijn voldaan, op eerste aanzeggen aan de gemeente te voldoen;

Artikel 20.

1. Deze overeenkomst laat de uitoefening van alle publiekrechtelijke bevoegdheden door de gemeente volledig onverlet. De gemeente behoudt haar bevoegdheid om bij nadere overweging, onder meer als gevolg van indiening van zienswijzen, wijzigingen aan te brengen in de planologische maatregel zoals deze door de verzoeker is verzocht, of alsnog te weigeren deze planologische maatregel te treffen.
2. De door verzoeker met deze overeenkomst aanvaarde betalingsverplichtingen blijven onverlet, indien de gemeente op basis van nadere overweging, onder meer als gevolg van indiening van zienswijzen, besluit wijzigingen aan te brengen in de planologische maatregel zoals deze door de verzoekster is verzocht, of alsnog weigert deze planologische maatregel te treffen.
3. De gemeente is niet aansprakelijk voor (vertragings)-schade tengevolge van bestuurlijke besluitvorming en/of gerechtelijke uitspraken betreffende de planologische wijziging.

Bijlagen

1. EHS noordzone als opgenomen in het vigerende bestemmingsplan De Rijtse Vennen
2. Compensatieplan EHS incl. bouwplan stichting ORO

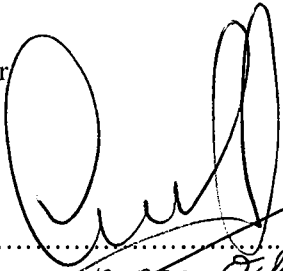
Aldus opgemaakt en getekend
te Deurne d.d.

te Helmond d.d. ...20-06-2011...

Gemeente Deurne
De burgemeester van Deurne,

De verzoeker

H.J. Mak

.....
mw. dr. MPM Eekhuizen
Raad van Bestuur ORO

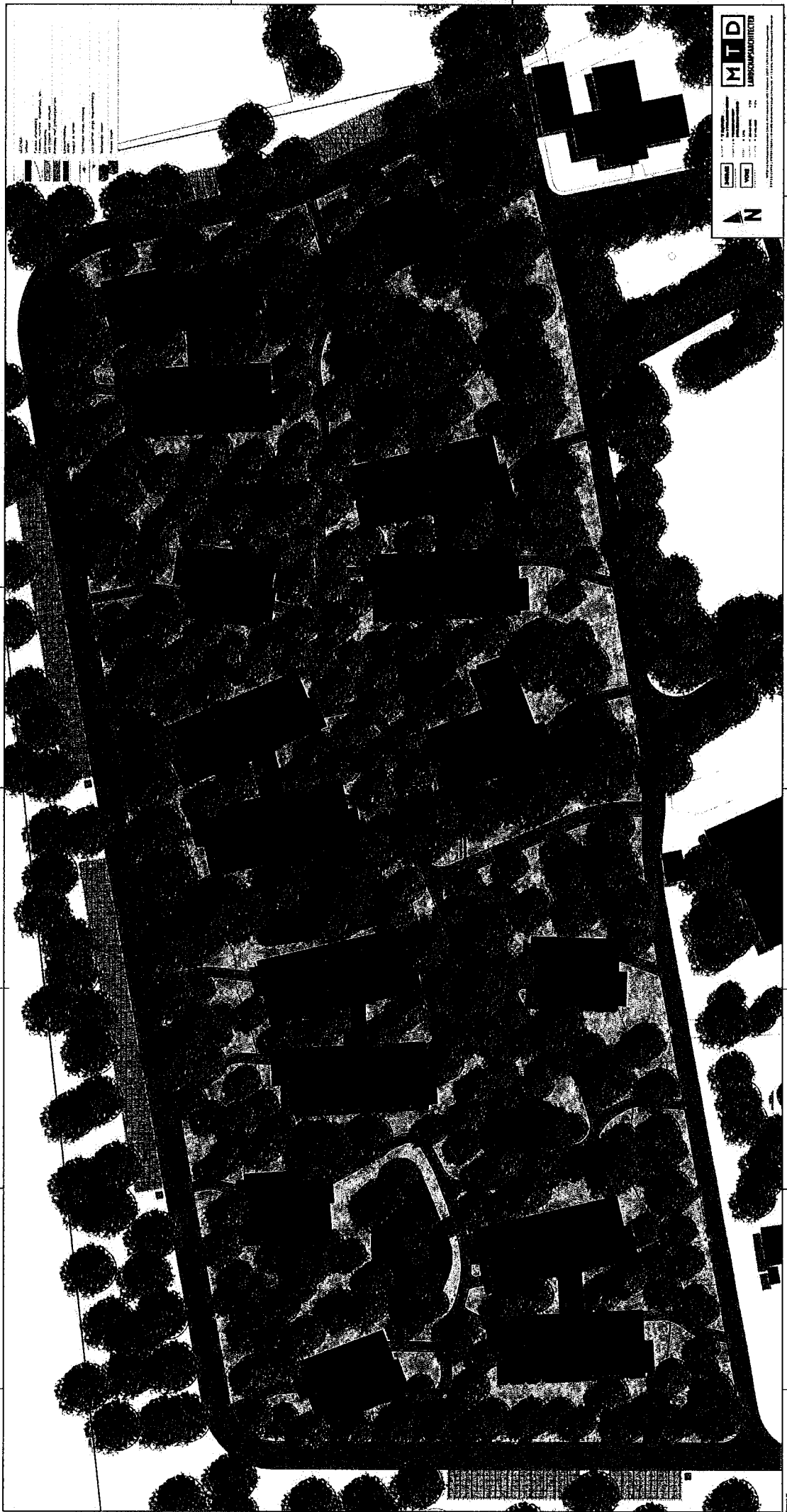

Bijlage

- Compensatieplan EHS incl. bouwplan stichting ORO

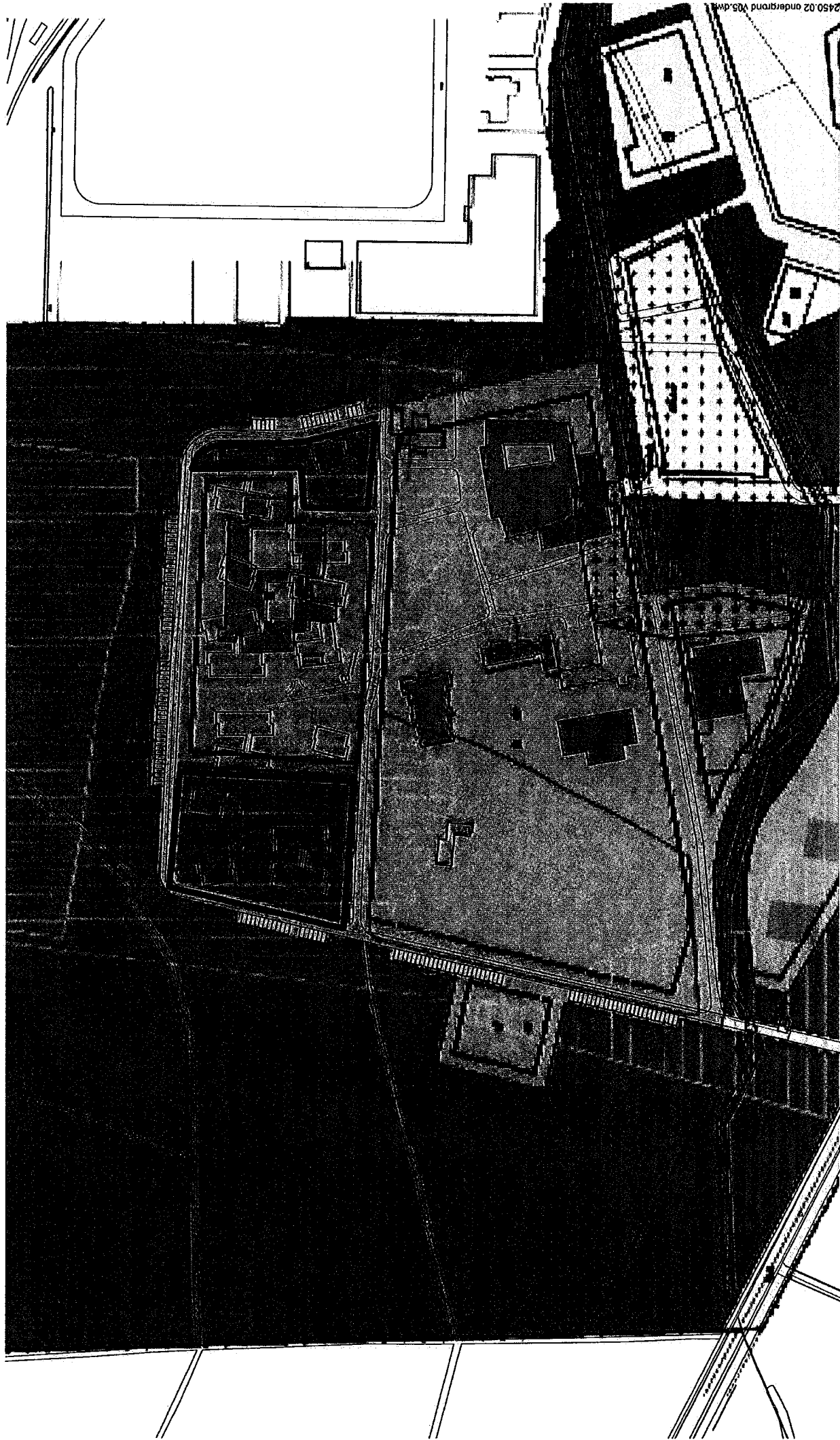
REGIONALE INSTELLING
VOOR ZORG- EN DIENSTVERLENING AAN
MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

Postbus 96 5700 AB Helmond
Bezoekadres: Baroniehof 165 5709 HL Helmond
tel. (0492) 53 00 53
fax. (0492) 53 00 99

MTD
LANDSCAPE ARCHITECT

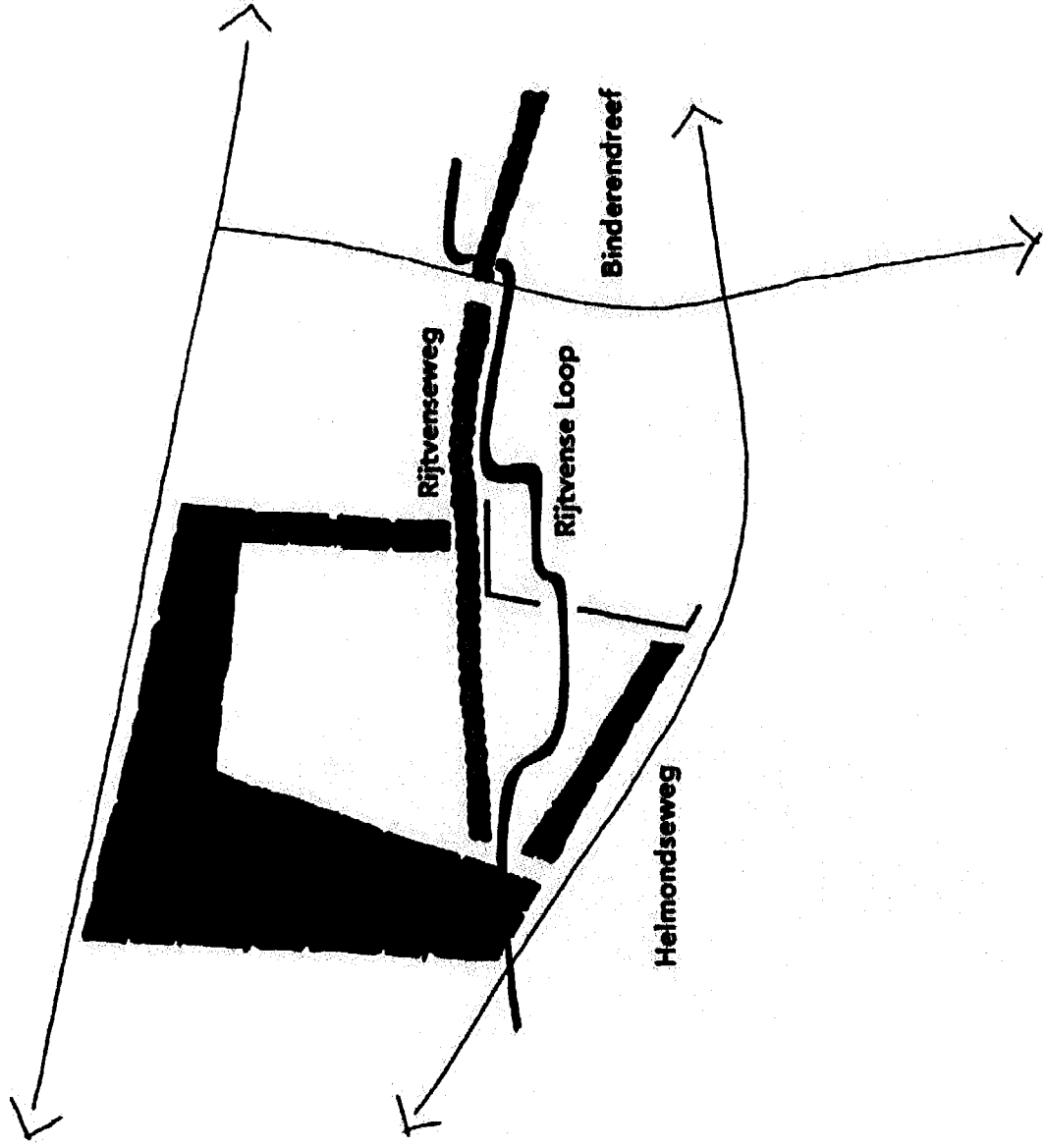
N

TOTALE OPPERVLAKTE

4.2 Ruimtelijke hoofdstructuur

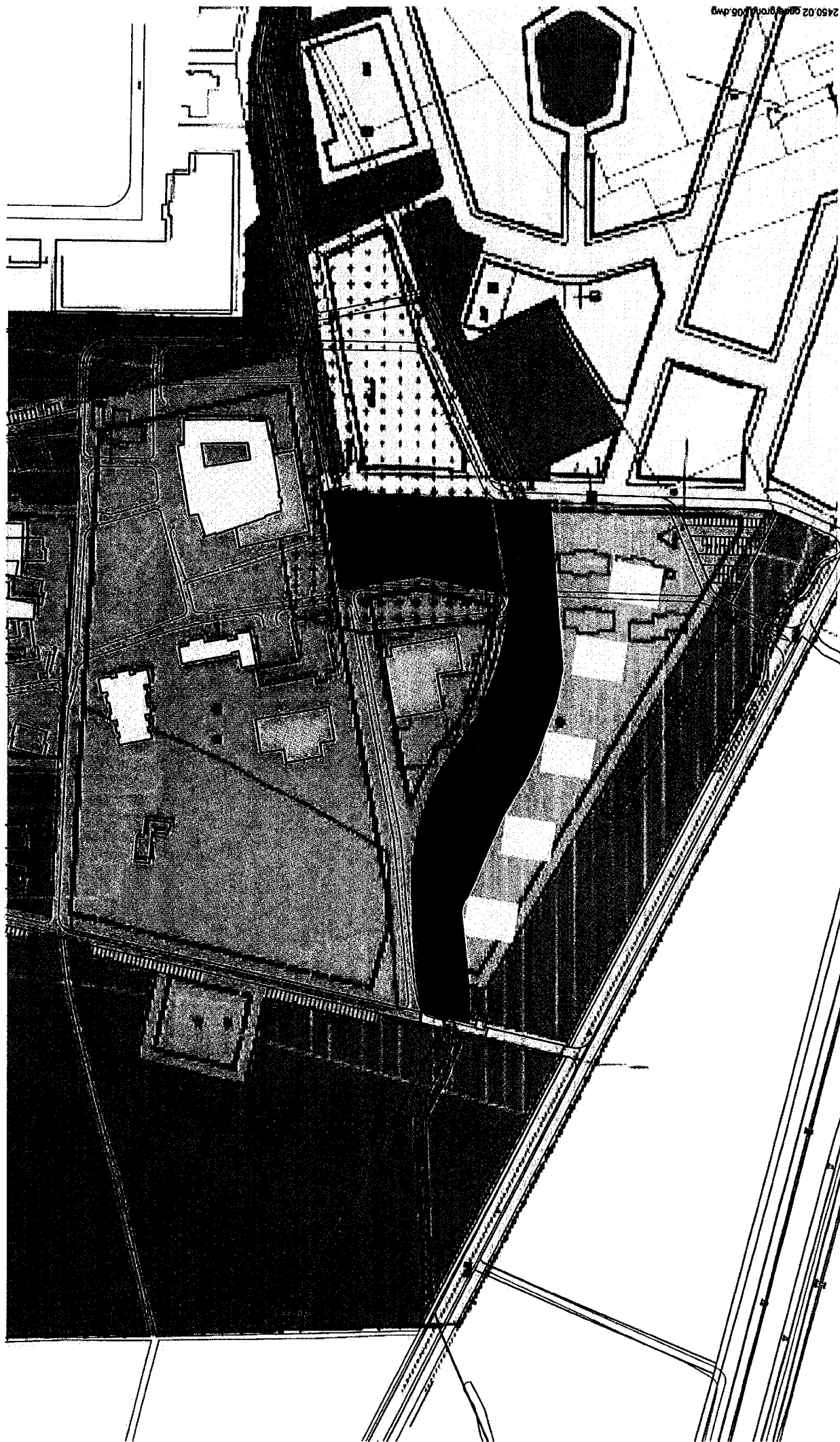
De belangrijkste dragers van de hoofdstructuur worden gevormd door de Helmondseweg, De Binderendreef, de Rijtvense Loop en de Rijtvenseweg. Samen met het Zandbos vormen deze dragers het ruimtelijk casco van De Rijtse Vennen. Het ontwerp voor het plangebied valt uiteen in drie deelgebieden; het woongebied, Het Rijtven van stichting ORO en het bedrijventerrein in het groen.

Afbeelding 17 Ruimtelijk casco De Rijtse Vennen

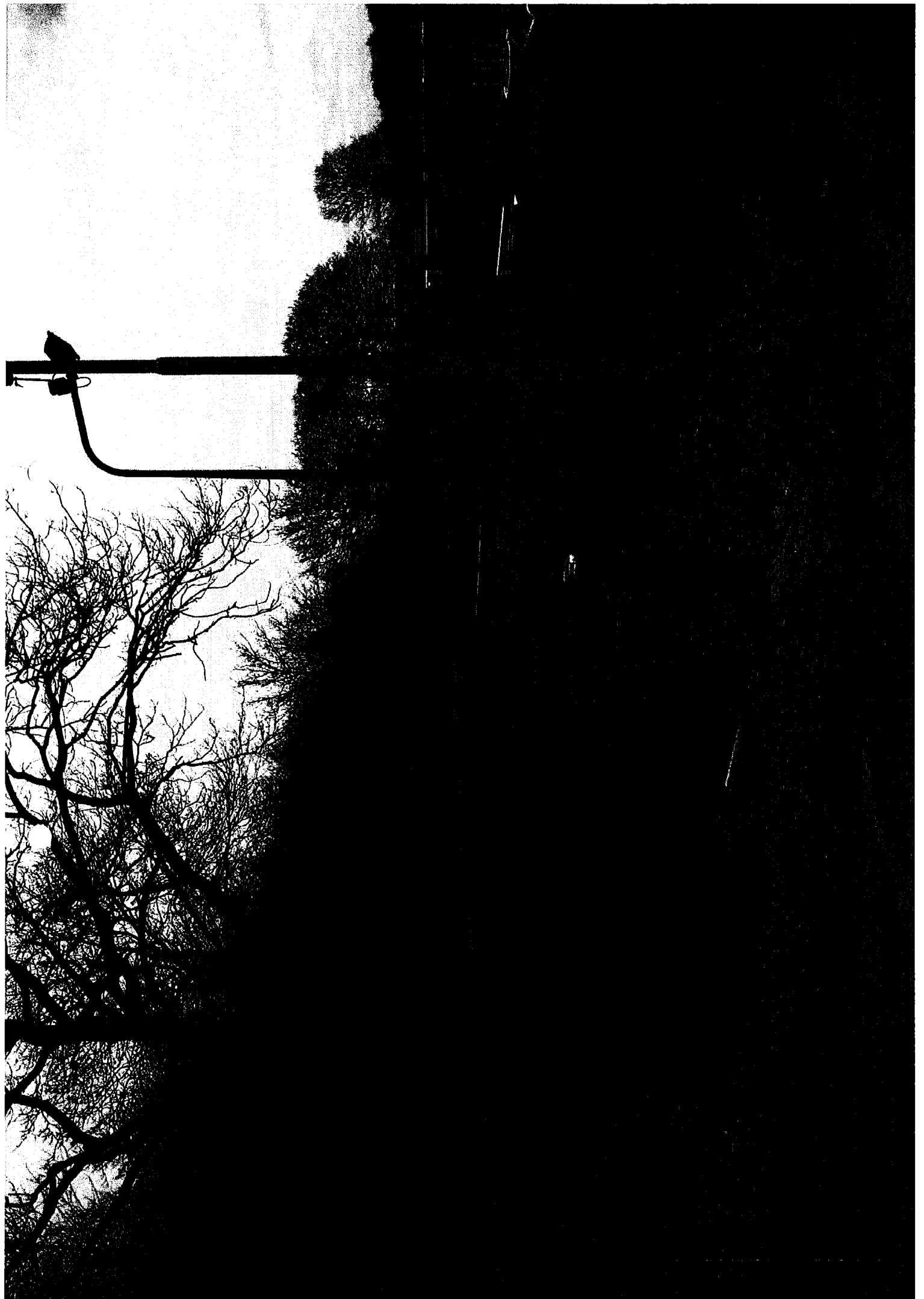

'T RIJTVEN DEURNE
COMPENSATIEONDERZOEK EHS, DEELGEBIED I

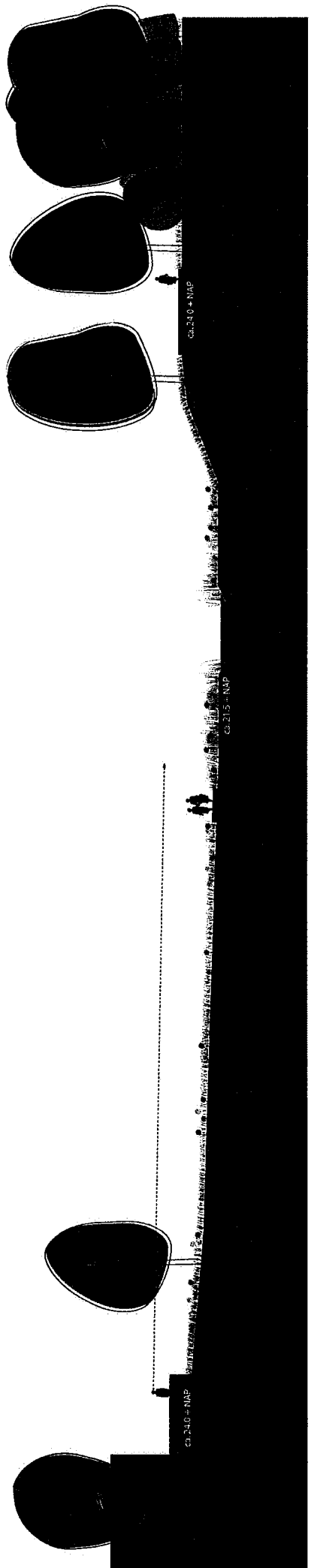
2450.02 500x500 1:1000.dwg

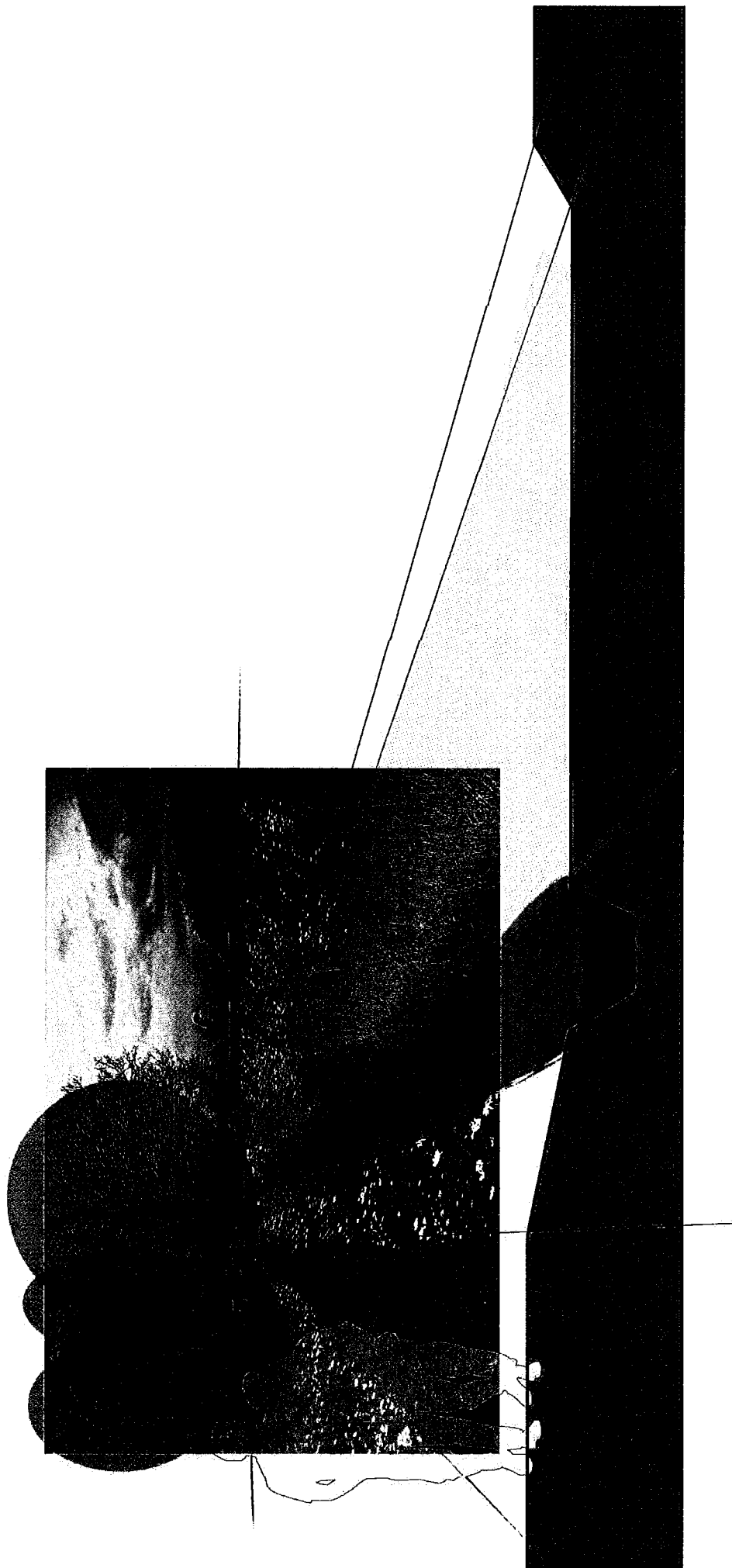

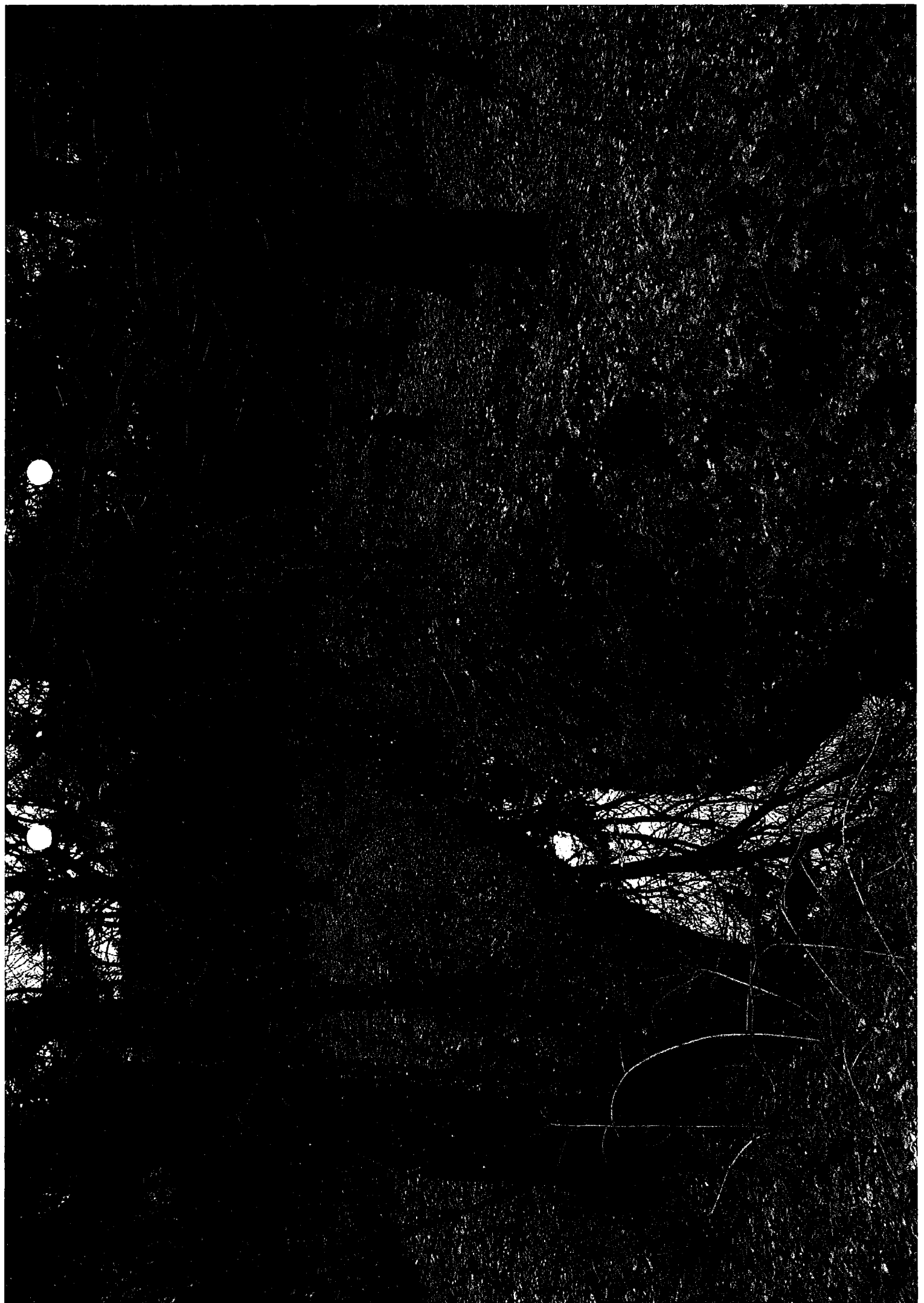

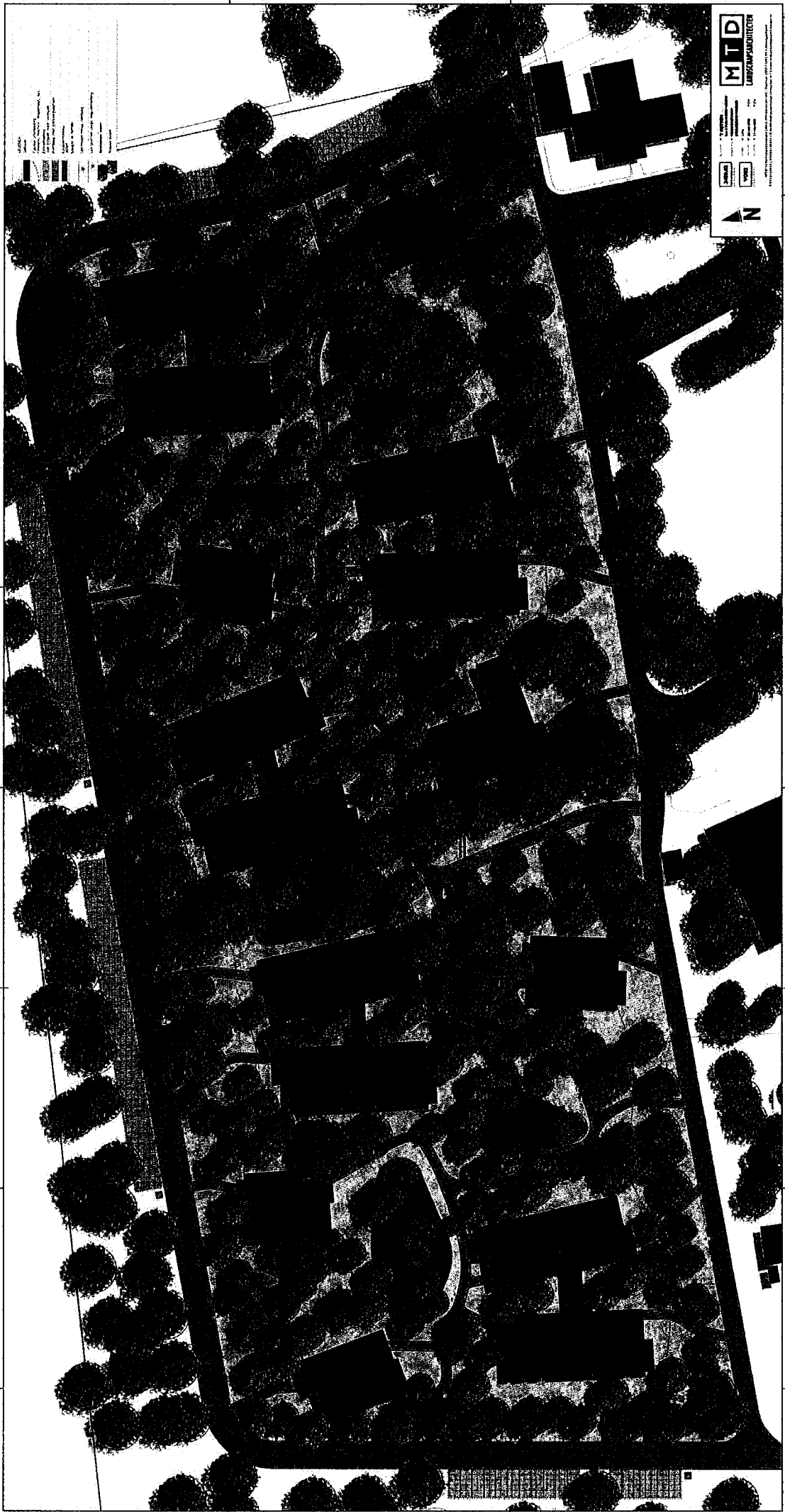

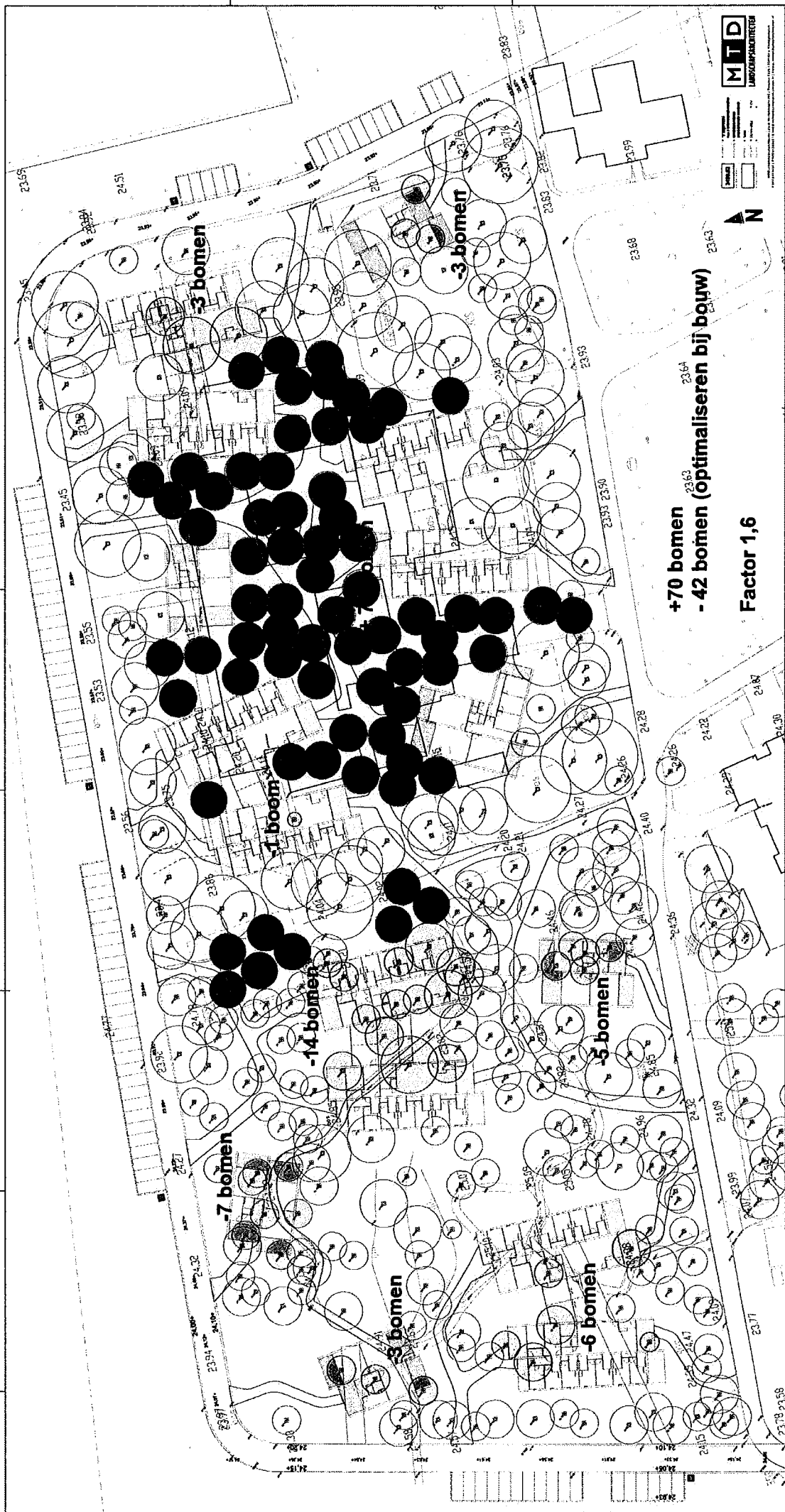

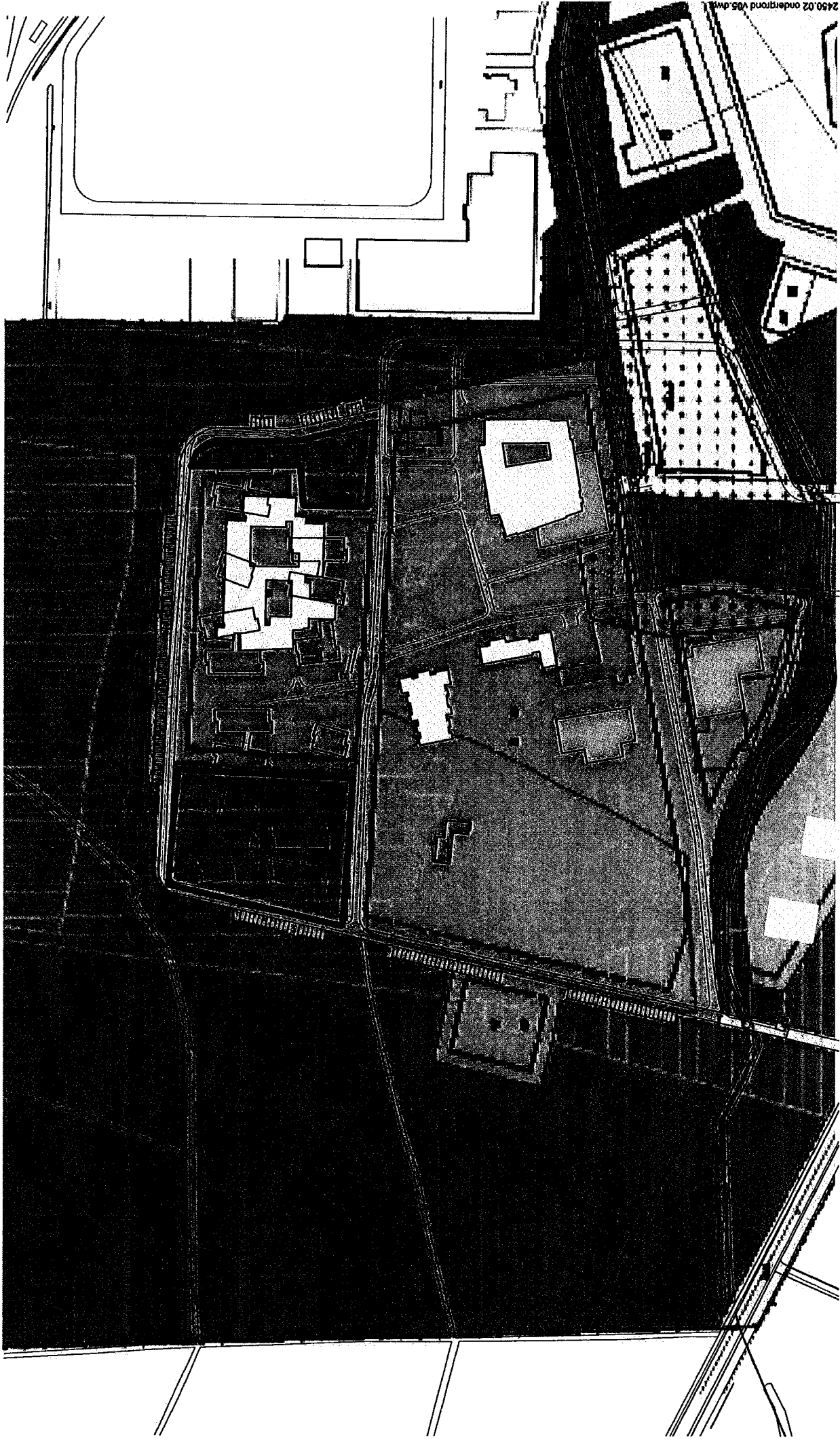
2450.02 DWP-01.dwg

MTD
LANDSCHAPSARCHITECTEN

2450.02
DWP-01
LANDSCHAPSARCHITECTEN

MTD Landschapsarchitecten | 2450.02 DWP-01.dwg | Project: 2450.02 T. Rijtven - Deurne
T. 078 6136083 | E. info@mtdlandschapsarchitecten.nl | W. www.mtdlandschapsarchitecten.nl

2450_02 ondergrond v05.dwg

Bijlage 4:

Bestemmingsplan

